

**МОДЕЛЬНА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
ДЛЯ 1-ГО КЛАСУ
ТА
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ**

**ТИЖДЕНЬ 21
ТЕМА ТИЖНЯ:
«МОЇ УЛЮБЛЕНІ
КНИЖКИ»**

2018

Навчально-методичні матеріали до Модельної навчальної програми для першого класу / За ред. Г. Воробець, А. Ткаченко, О. Романюк, О. Банах, Л. Гуменюк, М. Товкало. – Львів: Центр освітньої політики, 2018.

Рецензенти:

Назаренко Г. А., доктор педагогічних наук, старший науковий співробітник проректор КНЗ «Черкаський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти педагогічних працівників Черкаської обласної ради»,

Чепурна Н. М., кандидат педагогічних наук, доцент, ректор КНЗ «Черкаський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти педагогічних працівників Черкаської обласної ради».

Іванова О. С., учитель початкових класів середньої загальноосвітньої школи № 91 м. Львова, голова методичного об'єднання вчителів початкових класів.

В основу цих «Навчально-методичних матеріалів» покладено Модельну навчальну програму для першого класу, розроблену учасниками проекту «Нова українська школа» під керівництвом Р. Шияна та схвалену ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» для використання в загальноосвітніх навчальних закладах, які працюють у межах дослідно-експериментальної роботи всеукраїнського рівня за темою «Розроблення і впровадження навчально-методичного забезпечення початкової освіти в умовах реалізації нового Державного стандарту початкової загальної середньої освіти».

У «Навчально-методичних матеріалах» використано ідеї регіональних тренерських груп і вчительських спільнот, що здійснюють пілотування Модельної навчальної програми для 1-го класу.

Видання здійснено у межах реалізації проекту *«Нова українська школа – точки зростання»*.

Просимо надсилати Ваші коментарі та пропозиції до цих матеріалів на електронну адресу new.ukr.school@gmail.com.

ЗМІСТ

Орієнтовні дослідницькі / проблемні запитання:	5
Завдання двадцять першого тижня:	5
Очікувані результати двадцять першого тижня:	5
Тижневі рекомендації для вчителів	9
Завдання тижня для батьків:	9
Анкета виявлення читацьких інтересів дитини	10
Чому варто читати книжки?	11
Узагальнена таблиця	11
Ранкова зустріч	14
Інтерактивна вправа «Гронування»	15
Вправа «Склади прислів'я». Бесіда «Чому варто читати книжки» за змістом прислів'їв	16
Вправа «Відкрий дорогу книжці».	16
Гра «Чарівний мішечок (скринька)»	17
Вправи для очей	17
Складання «Порадника для читача»	18
Вправа «Шифрувальник»	18
Групова робота. Виготовлення закладок для книжок	19
Гра «Не можна – треба» (вправа на закінчення речення)	20
Рефлексія. П'ять щоденних видів діяльності (Daily 5): письмо для себе. Робота із «Щоденником вражень»	21
Як народилася книжка?	22
Узагальнена таблиця	22
Ранкова зустріч	25
Історія виникнення книги. Бесіда «Які були книжки раніше»	25
Досліди з папером	27
Дослідження «З чого складається книжка?»	28
Бесіда про сучасних авторів дитячих книжок	29
Дидактична гра «Математична загадка про книжку»	30
Вправа «Книжкові передбачення»	30
Гра «Яка книга на полиці наступна»	31
Бесіда «Де народжується книжка?»	32
Міні-проект «Яким має бути цікавий шкільний підручник?»	33
Виготовлення власної книжки	33
Рефлексія. Вікторина «Жила-була книжка»	34
Як продовжити життя книжки? Для чого потрібна книжкова майстерня/ лікарня?	35
Узагальнена таблиця	35
Ранкова зустріч	37
Вправа в колі «Закінчи речення»	37
Бесіда про шрифти. Наслідування різних шрифтів	38
Вправа «Чарівна скринька». Книжечка Сумулька	38
Слухання та читання тексту для прогнозування його сюжету	38
Перегляд мультфільму «Грицькові книжки»	39
Робота в групах. Пам'ятка «Як продовжити життя книжок»	39
Практична робота «У книжковій майстерні»/ «У книжковій лічниці» (ремонт книжок)	40
Гра «Книжка дякує /книжка скаржить»	41
Рефлексія. П'ять щоденних видів діяльності (Daily 5): письмо для себе. Робота із «Щоденником вражень»	41

Де живуть книжки? Яка найбільша домівка книг?.....	42
Узагальнена таблиця	42
Ранкова зустріч	44
Вправа «Розпізнай слово».....	44
Гра «Маршрутизатор».....	45
Бесіда про бібліотеку.....	46
Вправа «Охоронці часу»	47
Екскурсія до бібліотеки.....	49
Складання паспорта книжки.....	49
Вправа «Яка сторінка книжки загубилася?».....	50
Вправа «Читацькі рекомендації»	50
Крісло автора «Для чого існують бібліотеки?»	51
Рефлексія. П'ять щоденних видів діяльності (Daily 5): письмо для себе. Робота із «Щоденником вражень»	51
Яка моя улюблена книжка?	52
Узагальнена таблиця	52
Ранкова зустріч	54
Гра «Небилиці для кмітливих».....	54
Книжковий квест	55
Гра «Збери фрагменти» (читання словами/ малюнками)	57
Посвята в читачі.....	58
«Крісло автора».....	58
Колективне виготовлення лепбуку «Наш світ книжкових вподобань»	58
Перегляд мультфільму «Каю йде до бібліотеки» для рефлексії про те, що відбувалося впродовж тижня.....	59
Участь в акції «Подаруй бібліотеці книжку».....	59
Додатки. МАТЕРІАЛИ ДЛЯ ДІТЕЙ.....	60

Тиждень 21

ТЕМА ТИЖНЯ «МОЇ УЛЮБЛЕНІ КНИЖКИ»

Орієнтовні дослідницькі / проблемні запитання:

- Чому варто читати книжки?
- Як народилася книжка?
- Як продовжити життя книжки? Для чого потрібна книжкова майстерня?
- Де живуть книжки? Яка найбільша домівка книжок?
- Яка моя улюблена книжка?

Завдання двадцять першого тижня:

1. Допомогти учням визначити власні вподобання у світі дитячої літератури.
2. Визначити учнівські запити щодо літератури, яку б хотілося читати.
3. Ознайомити з короткою історією виникнення книжки, роллю книжки в житті людини (здобути інформацію, розважатися).
4. Формувати позитивне та бережливе ставлення до книжки.
5. Розвивати інтерес до читання дитячої літератури різних жанрів.
6. Вчити розповідати про власні почуття та емоції від прослуханого та побаченого.
7. Розвивати вміння фантазувати, придумувати, вигадувати на основі прочитаного та почутого.
8. Повторювати різні прийоми обчислення в межах 20 без переходу через десяток.

Очікувані результати двадцять першого тижня:

На кінець тижня учні *знатимуть*:

- що книжка – це доступне та цікаве джерело знань;
- різновиди дитячої літератури;
- правила поводження з книжкою;

та вмітимуть:

- обирати для читання літературу відповідно до мети читання (для насолоди, для здобуття інформації тощо);
- читати різними способами (малюнками, складами, словами, з передбаченням та ін.);
- уважно слухати інших та обґрунтовувати свою позицію;
- розповідати про власні захоплення і вподобання;
- зацікавлювати інших власним вибором/ прикладом;
- добирати матеріали для здійснення дрібного ремонту книжок;
- орієнтуватися в порядку нумерування сторінок книжки;
- емоційно сприймати твори літератури.

№ з/п	Назва освітньої галузі	Очікувані результати учіння
1	Мовно - літературна	<p>ВЗАЄМОДІЄМО УСНО</p> <p>З увагою сприймає усні репліки учителя й однокласників (вітання, знайомство, запитання, прохання, прощання) й доречно реагує на усну інформацію в діалозі</p> <p>Сприймає монологічне висловлення (казку, вірш, розповідь про події з життя або про спостереження за чимось /кимось)</p> <p>Ставить запитання до усного повідомлення й відповідає на запитання</p> <p>Розповідає про власні почуття та емоції від прослуханого висловлення (казка, вірш, розповідь про події з життя або) або побаченого (про спостереження за чимось /кимось)</p> <p>Уживає форму кличного відмінка іменника для звертання по імені до іншої особи, уживає ввічливі слова</p> <p>Уживає відповідну до ситуації спілкування (тематика тижня) лексику і несловесні засоби (жести, міміка тощо)</p> <p>ЧИТАЄМО</p> <p>Називає і показує елементи книги (обкладинка, титульна сторінка, ілюстрації)</p> <p>Вибирає з декількох запропонованих книжок ту, яка викликала цікавість, розглядає і розповідає про неї (чи є ілюстрації, назва книжки, прізвище автора)</p> <p>Висловлює припущення на основі ілюстрацій та заголовку, про що може розповісти книжка</p> <p>Читає слова із вивченими буквами</p> <p>Читає вголос короткі тексти. Під час читання робить логічний наголос</p> <p>ВЗАЄМОДІЄМО ПИСЬМОВО</p> <p>Відтворює графічні знаки, піктограми за зразком</p> <p>Розпізнає, називає і записує відому малу і велику букву «Г»</p> <p>Записує тексти з 3 - 4 коротких речень.</p> <p>Визначає які емоції означає той чи інший смайл</p> <p>ДОСЛІДЖУЄМО МЕДІА</p> <p>Створює в групі прості медіапродукти (стіннівка, колаж тощо) з допомогою вчителя/ вчительки, враховує мету й аудиторію</p> <p>Обговорює зміст усного медіаповідомлення, розповідає, про що йдеться в ньому</p> <p>ДОСЛІДЖУЄМО МОВЛЕННЯ</p> <p>Пояснює вибір букв на позначення голосних та приголосних звуків (позиція голосного звука після твердого приголосного; позиція голосного звука після м'якого приголосного; позиція приголосного перед голосним; позиція звука [й])</p> <p>Творює нові слова на основі запропонованих (замінює звуки, міняє послідовність складів) та пояснює значення нового слова</p> <p>ТЕАТРАЛІЗУЄМО</p> <p>Бере на себе роль у рухливих іграх або сюжетно-рольових іграх; використовує специфічні для ролі жести, рухи</p>
2	Математична	<p>ЛІЧБА</p> <p>Лічить за правилами лічби об'єкти навколишнього світу</p>

		<p>(розташовані хаотично) Лічить до 20 у прямому і зворотному порядку</p> <p>ЧИСЛА, ДІЇ З ЧИСЛАМИ</p> <p>Визначає кількість десятків і кількість одиниць у числах другого десятка Порівнює числа в межах 20 Обчислює суму (додає), різницю (віднімає) зручним для себе способом у межах 20 без переходу через розряд, зокрема й користуючись предметами або засобами, які їх замінюють Знаходить число за даним відношенням "більше на ...", "менше на ..." Перетворює інформацію у схематичний рисунок Знаходить помилки у математичних обчисленнях, усуває їх, виконуючи необхідні дії Знаходить необхідні (суттєві) дані для виконання завдання Розв'язує проблемні завдання з опорою на прості математичні моделі</p> <p>ВИМІРЮВАННЯ ВЕЛИЧИН</p> <p>Вимірює довжини предметів або відрізків Записує результати вимірювання основних величин у сантиметрах (см), дециметрах (дм) Порівнює іменовані числа, подані в одиницях довжини Перетворює іменовані числа, виражені в одиницях двох найменувань</p> <p>ПРОСТОРОВІ ВІДНОШЕННЯ, ГЕОМЕТРИЧНІ ФІГУРИ</p> <p>Встановлює відносне розміщення об'єктів на площині та у просторі (лівіше, правіше, вище, нижче тощо), використовуючи математичну мову Розрізняє геометричні площинні та об'ємні фігури за їх істотними ознаками Будує прямокутник/ квадрат на аркуші в клітинку</p> <p>РОБОТА З ДАНИМИ</p> <p>Збирає дані, що відображають повсякденні проблеми, на основі запропонованого опитувальника (два – три запитання) Використовує зібрані (наявні) дані для спілкування щодо досліджуваної проблеми</p>
3	Природнича	<p>Я ПІЗНАЮ ПРИРОДУ</p> <p>Провадить (самостійно або в групі) прості спостереження / досліди Розповідає про власні емоції, які виникають під час спостереження Використовує інформацію, отриману з відомих мені та запропонованих іншими джерел (книги, фільми тощо)</p> <p>Я У ПРИРОДІ</p> <p>Я У РУКОТВОРНОМУ СВІТІ</p> <p>Застосовує лупу Передбачає використання рукотворних (штучних) матеріалів (паперу) на основі їхніх властивостей</p>
4	Технологічна	<p>МОЯ ТЕХНІЧНА ТВОРЧІСТЬ І ТЕХНІКА</p> <p>Самостійно чи під керівництвом дорослих створює виріб,</p>

		<p>повторно використовуючи матеріали (вироби з пластику, паперу, тканини, фольги та інше)</p> <p>Створює виріб за зразком (шаблоном) та власним задумом самостійно чи із допомогою дорослих із використанням паперу, картону, ниток, нетканих чи природних матеріалів (предметні та сюжетні аплікації з природного матеріалу, нескладні сюжетні композиції, вироби в техніці орігамі, макети виробів із штучних матеріалів та картону, вироби об'ємної форми з паперу)</p> <p>Я У СВІТІ ТЕХНОЛОГІЙ</p> <p>Самостійно чи з допомогою дорослих демонструє результати власної діяльності</p> <p>Пояснює вибір моделі, яку він / вона сконструював /-ла, спираючись на запитання дорослих</p> <p>Планує послідовність технологічних операцій з допомогою дорослих (використання технологічних карт)</p> <p>Я У СВІТІ РЕМЕСЕЛ</p> <p>Спільно з дорослими організовує та прибирає робоче місце відповідно до власних потреб та визначених завдань (організація особистого побуту)</p>
5	Соціальна і здоров'язбережна	<p>БЕЗПЕКА</p> <p>Пояснює, яка діяльність приносить і радість, і користь</p> <p>Обирає свої дії як учасник дорожнього руху з найменшим ризиком</p> <p>ЗДОРОВ'Я</p> <p>Застосовує різні способи зняття втоми (за допомогою гімнастики, дихальних вправ, музики, прогулянки, зміни виду діяльності тощо)</p> <p>ДОБРОБУТ</p> <p>Об'єднується з іншими дітьми у групу для навчання та гри</p> <p>Організовує робоче місце для навчання з урахуванням умов у школі</p>
6	Громадянська та історична	<p>Я – ЛЮДИНА</p> <p>Я – СЕРЕД ЛЮДЕЙ</p> <p>Уважно вислуховує думку співрозмовника, висловлює свій погляд, шануючи гідність інших</p> <p>Надає допомогу тим, хто її потребує, і висловлює вдячність за підтримку</p> <p>Моделює ситуації / грає рольові ігри, у яких підтримує та підбадьорює інших</p> <p>МОЯ КУЛЬТУРНА СПАДЩИНА</p> <p>Встановлює, спираючись на власний досвід і думки старших, коли відбувалися відомі історичні події та жили визначні особи (раніше / пізніше, до / після, давно / недавно)</p> <p>МОЯ ШКІЛЬНА ТА МІСЦЕВА ГРОМАДИ</p>
7	Мистецька	<p>ПІЗНАННЯ, ІНТЕРПРЕТАЦІЯ МИСТЕЦТВА</p> <p>ПРАКТИЧНА ХУДОЖНЬО-ТВОРЧА ДІЯЛЬНІСТЬ</p> <p>Не боїться представляти результати діяльності</p> <p>Експериментує з кольорами, формами тощо</p> <p>Виконує прості площинні (двовимірні) живописні та графічні</p>

		зображення; прості об'ємні композиції
8	Інформатична	Досліджує сприйняття інформації різними органами чуття Робить висновок щодо виду інформації та способу її сприйняття Користується готовими моделями для пояснення і розв'язання проблем Створює об'єкти за зразком Цікавиться походженням інформації Встановлює логічну послідовність подій або дій Діє за узгодженими правилами під час спільної роботи з інформацією
9	Фізкультурна	СПЕЦИФІЧНА РУХОВА ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ПОВ'ЯЗАНА З ВИДАМИ СПОРТУ ІГРОВА ТА ЗМАГАЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ УЧНІВ (РУХЛИВІ ІГРИ ТА ЕСТАФЕТИ) Виконує різні ролі в ігрових ситуаціях ТУРБОТА ПРО СТАН ЗДОРОВ'Я ТА БЕЗПЕКУ

Тижневі рекомендації для вчителів

1. Організувати акцію «Книжки-мандрівниці» (випозичальня прочитаних дитячих книжок для друзів).
2. «День без книжки – що обід без хліба» (15 хвилин «тихого читання» щодня (учитель та учні читають улюблені книжки).
3. Оформити виставку «Улюблені дитячі книжки батьків (дорослих)».
4. Скласти фотокнигу класу.
5. Колективне виготовлення лепбука «Наш світ книжкових вподобань».
6. Робота над лепбуком розпочинається першого і закінчується останнього тематичного дня у тижні. Учні прикріплюють до однієї частини лепбука свої роботи.
7. Щоденно в кутку «Щоденні новини» розмішувати вислови відомих людей про книжки, рекомендувати учням переписувати, передруковувати ці вислови, запам'ятовуючи їх.
8. Запрошувати до класу гостей тижня, які дітям читатимуть (уривки зі своїх улюблених дитячих книжок) на ранковій зустрічі (діти можуть підготувати блокнотики для автографів). Серед запрошених можуть бути:
  - директор бібліотеки;
  - відома людина («зірка»);
  - голова органу місцевого самоврядування, представник влади;
  - письменник;
  - лікар (прочитає, а потім розповість, як читати без шкоди для здоров'я).

Завдання тижня для батьків:

- ✓ Записати дитину до бібліотеки.
- ✓ Відвідати разом книжкову крамницю.
- ✓ Прочитати казку чи свою улюблену дитячу книжку у класі дитини для її однокласників.
- ✓ Читати дитині щовечора (20 хвилин), бажано свої улюблені дитячі твори.
- ✓ Запитувати про улюблені твори дитини, цікавитися, що вона читає, ініціювати бесіди про різні книжки у родині.

Анкета виявлення читацьких інтересів дитини

(заповнює першокласник або дорослий зі слів першокласника)

На запитання анкети відповідає _____

Дата заповнення _____

1. Чи любиш ти читати?
2. Яку першу книжку ти прочитав самостійно?
3. Які книжки тобі подобаються?
4. Чи є в тебе улюблені письменники? Хто саме?
5. Чи любиш ти розповідати про прочитане?
6. Коли ти читаєш книжку, ти (підкресли):
  - А. Читаєш від початку до кінця
  - Б. Любиш наперед дізнаватися, чим закінчиться книжка
7. Чи радо даєш свої книжки прочитати друзям?
8. У який час ти читаєш книжку?
9. Чи ведеш ти читацький щоденник?
10. Чи любиш, щоб тобі читали батьки?
11. Чи сам читаєш для когось (для друзів, молодших братика/ сестрички)?
12. Чи багато в тебе книжок?
13. Чи відвідуєш ти бібліотеку? Як часто?
14. Хто тобі купує книжки?
15. Яку книжку ти читаєш зараз?
16. Яку книжку ти хотів би прочитати?

Чому варто читати книжки?

Узагальнена таблиця

№ з/п	Приклади навчальної діяльності	Очікувані результати учіння	Індекс очікуваного результату
I.	Ранкова зустріч. Привітання. Що дає нам книжка?	З увагою сприймає усні репліки учителя й однокласників й доречно реагує на усну інформацію в діалозі Уживає форму кличного відмінка іменника для звертання по імені до іншої особи, уживає ввічливі слова Уважно вислуховує думку співрозмовника, висловлює свій погляд, шануючи гідність інших Уживає відповідну до ситуації спілкування (тематика тижня) лексику і несловесні засоби (жести, міміка тощо) Об'єднується з іншими дітьми у групу для навчання та гри	2 МОВ 1.1-1 2 МОВ 1.8–2 2 ГІО 7.2-3 2 МОВ 1.7-1 2 СЗО 4.4-6
II.	Інтерактивна вправа «Групування»	Уживає відповідну до ситуації спілкування (тематика тижня) лексику Пояснює вибір букв на позначення голосних та приголосних звуків (позиція голосного звука після твердого приголосного; позиція голосного звука після м'якого приголосного; позиція приголосного перед голосним або позиція приголосного в кінці слова) Розпізнає, називає і записує відому малу і велику букву «Г» Уважно вислуховує думку співрозмовника, висловлює свій погляд, шануючи гідність інших	2 МОВ 1.7-1 2 МОВ 4.1-1 2 МОВ 3.1-1 2 ГІО 7.2
III.	Вправа «Склади прислів'я»	Читає вголос короткі тексти. Під час читання робить логічний наголос Моделює ситуації / грає рольові ігри, у яких підтримує та підбадьорює інших	2 ІФО 1.3-5 2 ГІО 2.3-1
IV.	Вправа «Відкрий дорогу книзі»	Обчислює суму (додає), різницю (віднімає) зручним для себе способом у межах 20 без переходу через розряд, зокрема й користуючись предметами або засобами, які їх замінюють	2 МАО 1.2-1

V. Гра «Чарівний мішечок (скринька)»	<p>Обирає з декількох запропонованих книжок ту, яка викликала цікавість, розглядає і розповідає про неї (чи є ілюстрації, як називається, прізвище автора)</p> <p>Розпізнає, називає і записує відому малу і велику букву «Г»</p> <p>Висловлює думку про те, як факти, думки із прочитаного текст можуть допомогти в конкретних життєвих ситуаціях</p> <p>Користується готовими моделями для пояснення і розв'язання проблем</p>	<p>2 МОВ 2.1-1</p> <p>2 МОВ 3.1-1</p> <p>2 МОВ 2.5-4</p> <p>2 ІФО 1.3-1</p>
VI. Вправи для очей	<p>Застосовує різні способи зняття втоми (за допомогою гімнастики, дихальних вправ, музики, прогулянки, зміни виду діяльності тощо)</p>	<p>2 СЗО 4.1-2</p>
VII. Складання «Порадника для читача»	<p>Записує тексти з 3 - 4 коротких речень</p> <p>Використовує інформацію, отриману з відомих та запропонованих іншими джерел (книги, фільми тощо)</p>	<p>2 МОВ 3.1-1</p> <p>2 ПРО 2.1-1</p>
VIII. Вправа «Шифрувальник»	<p>Висловлює припущення на основі ілюстрацій та заголовку, про що може розповісти книжка</p> <p>Порівнює свої почуття та почуття інших людей в одній і тій самій ситуації</p> <p>Встановлює логічну послідовність подій або дій</p>	<p>2 МОВ 2.1-1</p> <p>2 СЗО 3.3-4</p> <p>2 ІФО 2.1-1</p>
IX. Виготовлення закладок	<p>Вимірює довжину предметів чи відрізків</p> <p>Планує послідовність технологічних операцій з допомогою дорослих (використання технологічних карт)</p> <p>Пояснює вибір моделі, яку він / вона сконструював / -ла, спираючись на запитання дорослих</p> <p>Самостійно чи під керівництвом дорослих <i>створює виріб</i>, повторно використовуючи матеріали (вироби з пластику, паперу, тканини, фольги та інше)</p> <p>Виконує прості площинні (двовимірні) живописні та графічні зображення; прості об'ємні композиції</p> <p>Демонструє іншим результати власної діяльності</p> <p>Дотримується безпечних прийомів праці під час використання інструментів та пристосувань</p>	<p>2 МАО 3.7-4</p> <p>2 ТЕО 1-1.1-2</p> <p>2 ТЕО 1.2-2</p> <p>2 ТЕО 2-3.2-2</p> <p>2 МИО 1.1-7</p> <p>2 ТЕО 2.3-1</p> <p>2 ТЕО 2.2-2</p>

Х. Гра «Не можна – треба»	Уживає відповідну до ситуації спілкування (тематика тижня) лексику і несловесні засоби (жести, міміка тощо) Розповідає про власні почуття та емоції від прослуханого висловлення (казка, вірш, розповідь про події з життя або) або побаченого (про спостереження за чимось /кимось) Об'єднується з іншими дітьми у групу для навчання та гри	2 МОВ 1.7-1 2 МОВ 1.8-1 2 СЗО 4.4-6
ХІ. Рефлексія. П'ять щоденних видів діяльності (Daily 5): письмо для себе. Робота зі «Щоденником вражень»	Записує тексти з 3 - 4 коротких речень Порівнює свої почуття та почуття інших людей в одній і тій самій ситуації	2 МОВ 3.1-1 2 СЗО 3.3-4

Чому варто читати книжки?

I. Ранкова зустріч

1. Перед початком дня вчитель готує книжкові полиці, кладе в різних місцях класної кімнати дитячу літературу, заздалегідь взяту в бібліотеці чи принесену напередодні.

14

- Запропонуйте учням поміркувати над таким:
  - Уважно погляньте навколо. Що змінилося в класі?
  - Чи з'явилося щось, чого вчора ще не було?
  - Звідки могли взятись усі ці книжки, журнали?
  - Чому сьогодні в класі так багато книжок?
  - Чим вони вас приваблюють? Чи є такі, які хотілося б погортати відразу?

2. Попросіть послухати поезію Н. Красоткіної:

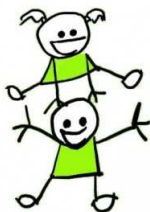
Ми заходимо в школу раненько,
Лиш встає світанкова зоря.
І беремось до книжки хутенько,
Щоб відкрити річки і моря,
Зрозуміти природу й людину,
Пізнавати наш світ спішимо.
Крок за кроком вчимося невпинно.
Ми до знань, ми до знань летимо.
(Н. Красоткіна)

3. Запитайте дітей, про що віршик і чи люблять вони читати.

- Попросіть дітей висловити свою думку про те, що дає їм книжка.

4. Помічник вчителя (учень) подає інформацію за допомогою піктограми або шаблону про дату дня, назву тижня, погоду, кількість присутніх.

- Запропонуйте учням дізнатися про тему тижня за допомогою ребуса:

Матеріали для дітей. Додаток 1

1

1,6

Завдання «Збери літери і прочитай слово»

К	Р	О	С
Е	Н	З	И
В	І	Г	О
А	З	У	Р

(Учні аналізують і роблять припущення, про що сьогодні піде мова).

Добре було б, щоб учитель запропонував цікаву рубрику «Новинки дитячої літератури» і представив новеньку дитячу книжку, яку побачив у книгарні/ бібліотеці, помістивши інформацію чи саму книжку у куточок «Новини дня». Варто запросити дітей до того, щоб вони ділилися новинками дитячої літератури.

II. Інтерактивна вправа «Грунування»

- Запитайте в учнів, що спадає їм на думку, коли вони чують слово «книга». Запишіть асоціації, не обговорюючи їх.

(Учитель записує слова на заздалегідь підготовлені смужки і вивішує на дошці, надалі ці слова слугуватимуть візуальним словником тижня.)

Напр.: Книга – автор, буква, малюнок, велика, цікава, книгарня, бібліотека, сторінки, письменник, папір, читати, розмальовувати, розглядати, Колобок, казка, створює, пише, казкарка.

Спробуйте разом із дітьми об'єднати асоціативні слова у групи-груна за різними ознаками, напр. за тематикою (хто створює, назви книжок, призначення) чи за граматичними характеристиками (хто/що?, яка?, що робити?).

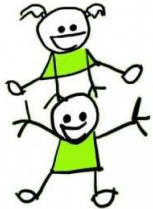
Напр.:

- тематична група (груно) «Створення»: автор, письменник, казкарка, створює, пише;
- тематична група (груно) «Призначення»: читати, розмальовка, цікава, захоплення.
- Попросіть дітей розпізнати відомі букви у деяких словах, визначити голосні та приголосні звуки, наголошений склад тощо.

Після утворення грун запропонуйте учням відшукати у словах літеру «Г» і виділіть її.

III. Вправа «Склади прислів'я». Бесіда «Чому варто читати книжки» за змістом прислів'їв»

Учні об'єднуються в групи. Кожна група отримує картки з окремими словами в хаотичному порядку, і з цих слів діти складають прислів'я, розмірковуючи, чому в народі так говорять. Бажано слова одного прислів'я подавати на картках одного кольору.

Матеріали для дітей. Додаток 2

16

Книга	вчить,	як	на	світі	жить.
Книга	корисна,	коли	її	читають.	
Кому	книга	розвага,	а	кому	навчання.
Прочитав	добру	книгу -	зустрівся	з	другом.
Книга	нам	допомагає,	у	нещасті	утішає.

Зверніть увагу дітей, що перше слово речення пишемо з великої літери, а після останнього ставимо крапку, щоб діти мали своєрідну підказку від вас.

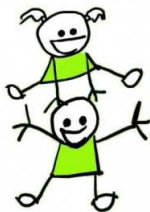
Проведіть бесіду за запитаннями:

- Про що свідчать ці прислів'я?
- Що дає тобі читання книжок? (користь, насолоду, знання, спілкування, розвиток уяви).
- Чому книжка приносить користь?
- Чому книжка приносить радість?
- Чи може книжка приносити радість, навіть якщо вона про сумне? Чому?
- Чому книжка несе знання?

IV. Вправа «Відкрий дорогу книжці».

- Запропонуйте обчислити всі приклади, щоби знайти найкоротшу доріжку – (за результатами обчислень або за довжиною).

Матеріали для дітей. Додаток 3

$8 - 3$	$1 + 2$	$4 + 6$	$5 - 2$	$9 - 2$	$1 + 7$
$2 + 2$			$10 - 1$	$2 + 4$	$4 + 4$
$8 + 1$	$5 - 4$		$9 - 3$		$9 - 4$
	$1 + 1$	$8 - 5$	$6 - 2$	$1 + 3$	$10 - 3$
		$3 + 4$			
$9 - 8$	$5 + 4$		$3 + 3$		$7 - 4$

V. Гра «Чарівний мішечок (скринька)»

Опис гри

Діти об'єднуються у групи. Представники кожної групи по черзі витягують із мішечка книжку, розглядають її у групі та презентують, чим вона їм сподобалася. За потреби вчитель уточнює назву різновиду книжки та знайомить з іншими видами книжок.

- Подбайте про різні книжки та ілюстрації, що супроводжують Вашу розповідь (розмальовка, книжка-театр, книжка-іграшка, енциклопедія, лепбук, навчальна книжка, казка, електронна книжка).
- Запропонуйте учням знайти книжки, у назві яких є буква Г.

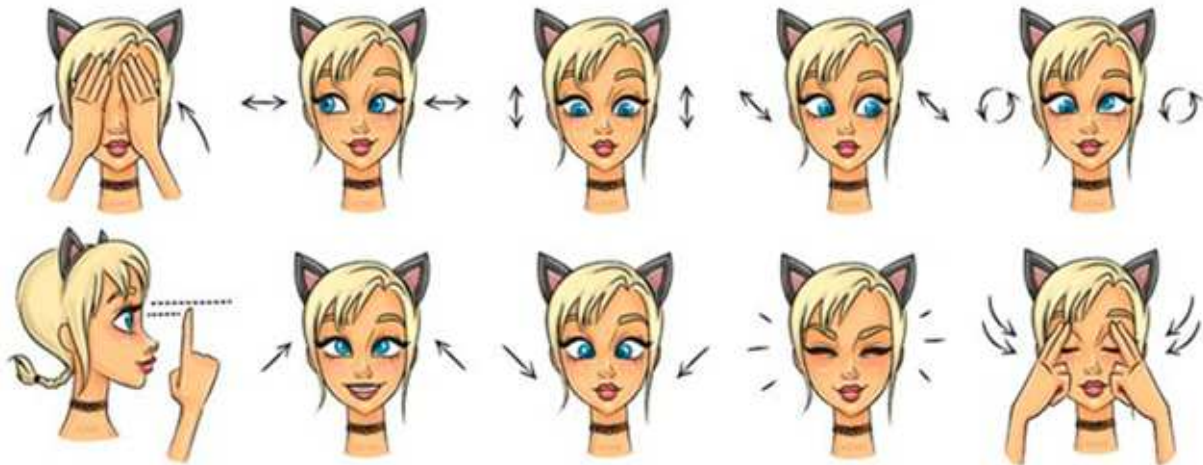
(відеододаток «Книга в різних форматах», режим доступу: <https://goo.gl/H2e5cZ>).

VI. Вправи для очей

- Проведіть бесіду про те, що людині, яка багато читає, потрібен відпочинок для очей. Запропонуйте дітям цікаві вправи для відпочинку очей (найкраще ці вправи виконувати в парах).

Матеріали для дітей. Додаток 4.

18

VII. Складання «Порадника для читача»

- Запропонуйте учням скласти «Порадник для читача».

Коли важко самостійно скласти порадник, учні можуть скористатися заготовленим матеріалом, обравши ті завдання, які приймають учасники всієї групи. Можна провести гру «Павутинка», поєднавши початок висловлення із продовженням.

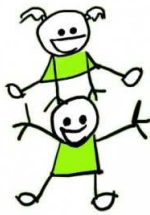
Знайомство з «Порадником для читача»

1. Якщо не маєш з ким спілкуватися, відкрий книгу.
2. Якщо ти занудгував, візьми книгу.
3. Якщо хочеш одержати пораду, відшукай у книзі.
4. Якщо прагнеш знайти друга, подружися з книгою.
5. Якщо мрієш стати справжньою людиною, читай книгу.
6. Якщо хочеш довідатися про щось нове, запитай у книги.
7. Якщо мрієш подорожувати, почни з книги.

VIII. Вправа «Шифрувальник»

- Запропонуйте учням розпізнати й записати звертання від імені книжки до дітей щодо бережливого ставлення до неї.

Кожна група обирає одну картинку, записує речення (самостійно чи за допомогою дорослого) й озвучує звертання від імені книжки.

Матеріали для дітей. Додаток 5.

ІХ. Групова робота. Виготовлення закладок для книжок

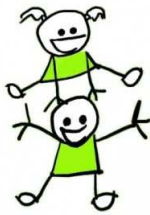
Матеріали для виготовлення закладки: картон, кольоровий папір, шаблони, ножиці, клей.

Спосіб виготовлення:

Вирізаємо з кольорового паперу картонну смужку 3 см на 20 см.

Згинаємо навпіл. Відрізаємо один бік смужки так, що вона стала на 3-4 см коротшою за іншу. Окремо вирізаємо силует голівки звірятка (за задумом – це може бути котик, тигрєня, ведмедик, сова тощо). Приклеюємо мордочку на смужку.

Матеріали для дітей. Додаток 6.

20

- Запитайте учнів, кому із однокласників вони хотіли б подарувати свою закладку?
- Запропонуйте зробити подарунок один одному.
- Довідайтеся в дітей, що було приємнішим: дарувати чи отримувати подарунок?

Х. Гра «Не можна – треба» (вправа на закінчення речення)

- Запропонуйте дітям закінчити подані речення, обравши один із варіантів: «не можна» або «треба». Нижче подано зразки речень для гри:

Перед тим як брати книжку до рук, їх помити ... *(треба)!*

Гортати книжку брудними руками ... *(не можна)!*

Читати в непровітреній кімнаті, де задуха ... *(не можна)!*

Користуватися закладкою під час читання ... *(треба)!*

Загинати сторінки у книжках ... *(не можна)!*

Малювати в книжці ... *(не можна)!*

Утримувати пряму поставу під час читання ... *(треба)!*

Виривати із книжки сторінки ... *(не можна)!*

Робити перерви під час читання ... *(треба)!*

Ставитися дбайливо та бережливо до книжок ... *(треба)!*

XI. Рефлексія. П'ять щоденних видів діяльності (Daily 5): письмо для себе. Робота із «Щоденником вражень»

На фліпчарті (дошці) записано кілька тем:

1. «Моя улюблена книжка...»
2. «Читати – це цікаво, тому що ...»
3. «Мені б дуже хотілось мати книжку про...»
4. ...

Четверту тему нехай запропонують самі учні, а вчитель запише тему на фліпчарті. Учні працюють із «Щоденником вражень», пишуть на одну з тем про те, що їх хвилює. Діти можуть писати будь-яким способом (олівцями, фломастерами, кольоровими ручками та ін.), малювати, створювати піктограми до теми. Час на рефлексію – 10 хв. (Бажано такий вид діяльності пропонувати щоденно, його мета – вправлятися у висловленні власної думки).

Як народилася книжка?

Узагальнена таблиця

№ з/п	Приклади навчальної діяльності	Очікувані результати учіння	Індекс очікуваного результату
I	Ранкова зустріч 1. Привітання. 2. Новини дня	З увагою сприймає усні репліки учителя й однокласників й доречно реагує на усну інформацію в діалозі	2 МОВ 1.1-1
		Уважно вислуховує думку співрозмовника, висловлює свій погляд, шануючи гідність інших	2 ГЮ 7.2-3
		Уживає відповідну до ситуації спілкування (тематика тижня) лексику і несловесні засоби (жести, міміка тощо)	2 МОВ 1.7-1
		Об'єднується з іншими дітьми у групу для навчання та гри	2 СЗО 4.4-6
		Сприймає монологічне висловлення (казку, вірш, розповідь про події з життя або про спостереження за чимось /кимось)	2 МОВ 1.1-2
		Встановлює логічну послідовність подій або дій	2 ІФО 2.1-1
II	Історія виникнення книжки. Бесіда «Які були книжки раніше»	Обговорює зміст усного медіаповідомлення, розповідає, про що йдеться в ньому	2 МОВ 1.4-4
		Уживає відповідну до ситуації спілкування (тематика тижня) лексику і несловесні засоби (жести, міміка тощо)	2 МОВ 1.7-1
		Сприймає монологічне висловлення (казку, вірш, розповідь про події з життя або про спостереження за чимось / кимось)	2 МОВ 1.1-2
		Читає вголос короткі тексти, складені з 3 - 4 речень. Інтонує кінець речення, враховуючи наявний розділовий знак (крапка, знак питання, знак оклику)	2 МОВ 2.2-2
		Ставить запитання до усного повідомлення й відповідає на запитання	2 МОВ 1.3-2
		Відтворює піктограми за зразком	2 МОВ 3.1-1
III	Досліди з папером	Передбачає використання рукотворних (штучних) матеріалів (паперу) на основі їхніх властивостей	2 ПРО 1.1-1];
		Описує деякі найважливіші винаходи людства	2 ПРО 3.3-8
		Описує, з чого виготовляють папір, тощо	2 ПРО 3.3-5
		Пояснює правила ощадного використання природних ресурсів (наприклад, збирання та утилізації сміття, зокрема харчових відходів, збереження водних ресурсів)	2 СЗО 3.4-5
		Проводить спостереження / досліди (самостійно або в групі)	2 ПРО 1.4-1
		Розповідає про власні емоції, які виникають під час дослідів	2 ПРО 2.3-1
		Застосовує лупу	2 ПРО 3.3-1
	Передбачає використання рукотворних	2 ПРО 3.3-8	

	(штучних) матеріалів (паперу) на основі їхніх властивостей	
IV Дослідження «З чого складається книжка?»	<p>Називає і показує елементи книжки (обкладинка, титульна сторінка, ілюстрації)</p> <p>Вибирає з декількох запропонованих книжок ту, яка викликала цікавість, розглядає її і розповідає про неї (чи є ілюстрації, як називається, прізвище автора)</p> <p>Висловлює припущення на основі ілюстрацій та заголовку, про що може розповісти книжка</p> <p>Уважно вислуховує думку співрозмовника, висловлює свій погляд, шануючи гідність інших</p> <p>Записує тексти з 3 - 4 коротких речень</p>	<p>2 МОВ 2.1-2</p> <p>2 МОВ 2.2-1</p> <p>2 МОВ 2.2-1</p> <p>2 ГЮ 7.2-3</p> <p>2 МОВ 3.1-1</p>
V Бесіда про сучасних авторів дитячих книжок	<p>Сприймає монологічне висловлення (казку, вірш, розповідь про події з життя або про спостереження за чимось /кимось)</p> <p>Висловлює власні думки і почуття з приводу прослуханих / переглянутих простих медіатекстів (світлина, мультфільми, комп'ютерні ігри, реклама тощо)</p> <p>Цікавиться походженням інформації</p>	<p>2 МОВ 1.1-2</p> <p>2 МОВ 4.5-5</p> <p>2 ІФО 1.4-1</p>
VI Дидактична гра «Математична книга»	<p>Лічить до 20 у прямому і зворотному порядку</p> <p>Розгадує ребуси, грає в мовні ігри</p>	<p>2 МАО 2.3-1</p> <p>2 МОВ 4.2-1</p>
VII Вправа «Книжкові передбачення»	<p>Прогнозує орієнтовний зміст тексту за заголовком (ілюстраціями)</p> <p>Фантазує на основі прочитаного</p> <p>Читає правильно та виразно вголос різні тексти (вірші, народні і літературні казки, оповідання, графічні та інформаційні тексти) залежно від мети читання</p> <p>Лічить за правилами лічби об'єкти навколишнього світу (розташовані хаотично)</p> <p>Знаходить число за даним відношенням "більше на ...", "менше на ..."</p>	<p>2 МОВ 2.2-1</p> <p>2 МОВ 2.7-1</p> <p>2 МОВ 2.1-2</p> <p>2 МАО 3.1-1</p> <p>2 МАО 1.2-1</p>
VIII Гра «Яка книжка на полиці наступна»	<p>Використовує зібрані (наявні) дані для спілкування щодо досліджуваної проблеми</p>	<p>2 МАО 5.2-10</p>
IX Бесіда «Де народжується книжка?»	<p>З увагою сприймає усні репліки учителя й однокласників й доречно реагує на усну інформацію в діалозі</p> <p>Ставить запитання до усного повідомлення й відповідає на запитання</p> <p>Уважно вислуховує думку співрозмовника, висловлює свій погляд, шануючи гідність інших</p> <p>Використовує інформацію, отриману з відомих мені та запропонованих іншими джерел (книги, фільми тощо)</p> <p>Розрізняє дерева, кущі, трав'янисті рослини</p>	<p>2 МОВ 1.1-1</p> <p>2 МОВ 1.2-1</p> <p>2 ГЮ 7.2-3</p> <p>2 ПРО 2.1-1</p> <p>2 ПРО 4.3-4</p>

Х	Міні-проект «Яким має бути цікавий шкільний підручник?»	Вимірює довжину предметів або відрізків.	2 MAO 3.7-4
		Записує результат вимірювання основних величин	
		Збирає дані, що відображають повсякденні проблеми, на основі запропонованого опитувальника (два – три запитання)	2 MAO 5.2-10
		Застосовує за потреби найпростіші матеріали та прилади, зокрема лінійку, лупу, терези, термометр	2 ПРО 1.4-2
		Прогнозує орієнтовний зміст тексту за заголовком (ілюстраціями)	2 MOV 2.2-1
		Фантазує на основі прочитаного	2 MOV 2.7-1
		Об'єднується з іншими дітьми у групу для навчання та гри	2 СЗО 4.4-6
ХІ	Виготовлення власної книжки	Записує тексти з 3–4 коротких речень	2 MOV 3.1-1
		З допомогою дорослих або самостійно виготовляє виріб із застосуванням знайомих технологічних операцій з конструкційними матеріалами (використання паперу)	2 ТЕО 4.1-2
		Демонструє іншим результати власної діяльності	2 ТЕО 1.5-1
		Надає допомогу тим, хто її потребує, і висловлює вдячність за підтримку	2 ГЮ 7.2-2
		Дотримується безпечних прийомів праці під час використання інструментів та пристосувань	2 ТЕО 2.1-1
		Організовує робоче місце для навчання з урахуванням умов в школі та вдома	2 СЗО 4.1-4
		Не боїться представляти результати діяльності	2 МИО 3.1-2
Записує тексти з 3–4 коротких речень	2 MOV 3.1-1		
ХІІ	Вікторина «Жила-була книжка»	Створює в групі прості медіапродукти (книжка) з допомогою вчителя/ вчительки, враховує мету й аудиторію	2 MOV 4.1-2
		Експериментує з кольорами, формами тощо	2 МИО 1.2-4
		Розповідає про власні почуття та емоції від прослуханого висловлення (казка, вірш, розповідь про події з життя або) або побаченого (про спостереження за чимось /кимось)	2 MOV 1-1.8-1
		Розгадує ребуси, грає в мовні ігри	2 MOV 4.2-1

Як народилася книжка?

Книги – ключ до знань.
(Народна мудрість)

I. Ранкова зустріч

1. Привітання

- Привітайтеся з учнями у колі рядками з вірша Л. Глібова:

Бачить – не бачить,
Чути – не чує,
Мовчки говорить,
Добре мудрує.
Кривду соромить,
Правди навчає,
Часом жартує,
Смішки справляє, –
Люба розмова;
Дай, боже, діти,
З нею довіку
Знається-дружити.
Хто ж то така
В світі щаслива,
Мудра, правдива
І жартовлива?
Як не вгадали,
Стану в пригоді,
Річ коротенька:
Книжка, та й годі.
(Л. Глібов)

- Запитайте дітей, чи відразу вони здогадалися, що це вірш про книжку? Що їм підказало про це?

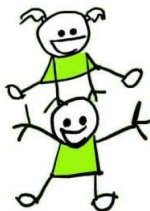
2. Новини дня

Помічник вчителя (учень) подає інформацію за допомогою піктограми або шаблону про дату дня, назву тижня, погоду на сьогодні, кількість присутніх.

II. Історія виникнення книги. Бесіда «Які були книжки раніше»

- Запитайте, чи учні знають, як виникли книжки і який вони мали вигляд кілька тисячоліть чи сторіч тому.
- Запропонуйте подивитися фрагмент телепередачі (<https://goo.gl/dVvrhp>), у якій розповідається про історію книжки.

- Для подальшої розмови скористайтеся із запропонованого нижче матеріалу. Попросіть, щоб ті діти, які вміють читати, прочитали цей текст у малих групах або парах.

Матеріали для дітей. Додаток 7.

26

«Кам'яна» книжка - найперша

Перші люди залишали інформацію у вигляді написів на каменях і стінах печер.

Папірус

Древні єгиптяни робили записи на папірусі, виготовленому з рослини, яка росла на берегах річки Ніл.

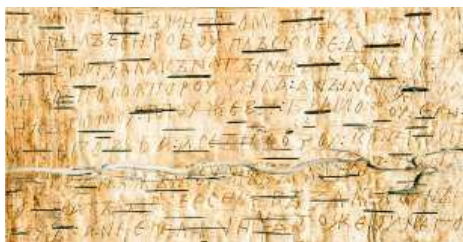
Книга з папірусу мала вигляд згортка і зберігалась у шкіряному футлярі.

Воскові і глиняні таблички

Коли глиняна табличка була ще сирогою, напис можна було стерти й почати писати заново.

Такі таблички зберігались у спеціальних коробках. Книжка, яка складалася із глиняних табличок, була досить важкою. Уявіть, яким важким був би ранець, якби ми жили в той час.

Береста

У Київській Русі як книжку використовували бересту.

Виготовляли бересту із верхньої частини кори берези. Потім її випарювали в окропі, завдяки чому вона ставала гнучкою і м'якою.

Пергамент

Пергамент – це спеціальним чином оброблена шкіра худоби.

Пергамент зберігали рулонами, але з часом почали згинати у декілька разів, і утворювалися своєрідні зошити.

Книжка з паперу

Історія такої книжки вміщує багато світових винаходів. Папір винайшли китайці кілька тисячоліть тому.

Першою друкованою книгою у світі була «Біблія», яка з'явилася 1455 року. Її надрукував Йоган Гутенберг.

В Україні першим друкарем був Іван Федорович. Його пам'ятник є у Львові.

Джерело: <http://drukarstvo.com/stvorennya-knyhy/> © Поліграфічний портал

- Поміркуйте з учнями, як люди винайшли письмо (див.: «Як люди навчилися писати?», режим доступу <https://jmil.com.ua/2016-2/clubcurious>).
- Запропонуйте учням скласти малюнок-пиктограму «Що я люблю читати».

III. Досліди з папером

- Проведіть спостереження та досліди з папером.

Матеріал для вчителя

— Розгляньте папір на світло. Зверніть увагу на світлі ділянки й згущення. Це відбувається через нерівномірний розподіл волокон паперової маси.

— Розгляньте папір низької якості (обгортковий, пакетний). Зверніть увагу на механічні домішки.

— Розгляньте обірваний край аркуша паперу на світлі або через лупу. Зверніть увагу на дрібні волокна на місці обриву.

— Розірвіть аркуш паперу, складений навпіл і пропрасований. Зверніть увагу, що папір легко рветься по пропрасованій лінії, тому що в цьому місці його міцність понизилася: волокна від прасування прогнулися й частково зламалися.

— Зігніть аркуш товстого паперу в будь-якому напрямку. Зверніть увагу, що лінія згину буде нерівною, із заломами. Проведіть на такому ж аркуші паперу лінію по лінійці тупим кінцем ножиць, зігніть аркуш по наміченій лінії. Зверніть увагу, що папір легко й рівномірно згинається.

Вивчення різних властивостей паперу

— Розріжте аркуш паперу навпіл. Одну половинку змочіть мокрим пензликом. Зверніть увагу, що мокрий папір легко рветься, тому що втратив міцність, суха ж половинка зберегла її.

— Крапніть по краплі води на промокальний папір, газетний папір та папір для письма і простежте, у якій послідовності всмоктуються вода. Зверніть увагу, що вода погано всотується у папір кращих сортів.

— Скрутіть папір у трубочку, перев'яжіть її й покладіть у сухе місце. Через кілька днів зніміть зав'язку. Зверніть увагу, що папір зберіг надану йому форму, тому що знизилася вологість і волокна втратили гнучкість.

— Залишіть по одному екземпляру від декількох парних зразків різного паперу на 10 днів на освітленому місці. Інші екземпляри сховайте в конверт. Зверніть увагу, що після закінчення терміну папір, залишений на сонці, пожовк і вицвів.

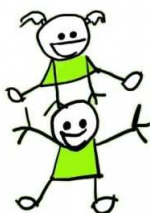
(Режим доступу: <https://goo.gl/DikPdJ>).

- Подивіться й обговоріть з учнями презентацію «Із чого виготовляють папір» (режим доступу: <https://goo.gl/Yo1KL1>).
- Вставте літери у порожні клітинки відповідно до кольору. Яке слово утворилося? Що воно означає?
- Проведіть бесіду з учнями про економне використання паперу.

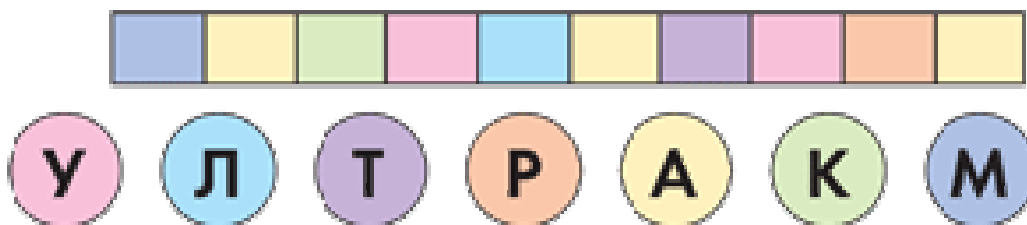
Орієнтовні запитання:

- Чому потрібно економно використовувати папір?
- Яка користь від старих картонних коробок?

28

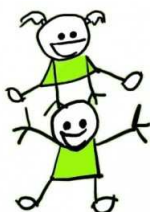
Матеріали для дітей. Додаток 8.

IV. Дослідження «З чого складається книжка?»

Учні, об'єднуючись у малі групи, обирають книжку з полиці і проводять дослідження, готуючись відповісти на запитання «З чого складається книжка?».

Учні в групі записують інформацію, доповнюючи власний текст підказками, які з'являються після виконання поданого нижче завдання (вставити слова, записані навиворіт, дописуючи слова, які висловлюють ставлення до книжки).

Матеріали для дітей. Додаток 9.

Книжка складається з таких елементів:

1 сторінка - _____ (акнидалкбо).

2 сторінка - _____ (*аньлутит).

Книжка має _____ (*аротва).

Автор пише цікавий _____ (*тскет).

У ній гарні _____ (*їцартсюлі).

Я _____ **КНИЖКИ** (написати слово, яке висловлює ставлення учнів до книжок).

- Допоможіть учням у малих групах дослідити будову книжки (що містить кожна сторінка?). Зверніть увагу учнів, де можна знайти прізвище автора, рік видання книжки (як його прочитати).

Матеріали для вчителя

№	Назва сторінки	Що містить сторінка? (учні записують самостійно)
1.	Перша сторінка - обкладинка	Яка назва книжки? Чи є прізвище, ім'я автора /авторів?
2.	Титульна сторінка	Яка назва книжки? Чи є прізвище, ім'я автора /авторів? Чи є рік та місце видання? Чи подане видавництво? (дітям подобається вигадувати назву для своєї видавничої компанії)
3.	Авторська сторінка або передмова	Чи завжди є? Чи є фотографія або портрет автора?
4.	Власне текст	Розміщується авторський текст
5.	Зміст	Чи є зміст? Де він (на початку чи в кінці книжки)? На що вказують номери сторінок у змісті?
6.	Остання сторінка-обкладинка з реквізитами	Чи є малюнки? Чи є назва книжки? Чи є прізвище, ім'я автора/ авторів? Чи є рік та місце видання, назва видавництва? Чи є прізвище художника?

Книжковий словник (служує візуальним словником, усі слова записані на картках і розміщені в «Куточку новин», діти пояснюють значення слів, учитель уточнює й узагальнює).

1. Формат
2. Обкладинка
3. Титульна сторінка
4. Текст
5. Ілюстрація
6. Читацький аркуш
7. Суперобкладинка
8. Корінець
9. Шви

V. Бесіда про сучасних авторів дитячих книжок

- Попросіть дітей погортати «Хрестоматію сучасної української дитячої літератури. 1-2 кл.» (2017). Якщо цієї книжки немає у Вашій школі, її можна знайти за покликанням: <https://goo.gl/tzhJDr>.
- Запитайте, чи мають діти улюблених сучасних авторів? Хто вони? Якщо діти не готові відповідати на ці запитання, самі порекомендуйте їм та їхнім батькам цікавих сучасних авторів.

Див. також: «Сучасні автори» на сайті EdEra (<https://www.ed-era.com/mon.html>).

Посилання на презентації сторінок авторів:

Оксани Кротюк – <https://www.ed-era.com/mon.html>

Сашка Дерманського – <https://www.ed-era.com/mon.html>

Олександри Кочубей – <https://www.ed-era.com/mon.html>

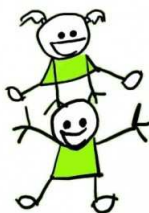
Катерини Бабкіної – <https://www.ed-era.com/mon.html>

VI. Дидактична гра «Математична загадка про книжку»

Упорядкуй з друзями числа від 1 до 20 і прочитай вислів про книгу, запиши його.

(Книги читати – все знати!)

30

Матеріали для дітей. Додаток 10.

1	11	5	17	10
К	И	И	Н	Т
7	2	20	8	16
И	Н	И	Т	З
4	18	6	19	13
Г	А	Ч	Т	В
15	3	14	12	9
Е	И	С	–	А

VII. Вправа «Книжкові передбачення»

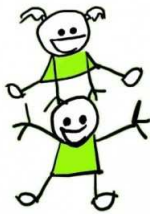
Перший етап:

Кожен учень отримує квиток у світ книжки (де вказано назву книжки, сторінку, рядок і порядковий номер слова у рядку). Учні шукають книжку відповідно до квитка і друкують відшукане слово на звороті квитка. Коли учні виконали перше завдання, вони збираються в колі й називають відшукані слова, а друзі розпізнають назву казки.

Наступний етап – робота зі словами (книжками).

Учитель пропонує завдання, які мають виконати учні:

- Встаньте ті, у кого в слові 5 (7/ 8) букв.
- Плесніть у долоні ті, у кого двоскладове (трискладове) слово.
- Підніміть праву руку ті, у кого в слові є буква **о**, а ліву ті, у кого такої букви немає.
- Вишикуйтеся в ряд від найбільшої (по ширині, по висоті) знайденої книжки до найменшої.
- Вишикуйтеся в ряд справа наліво, від найменшої кількості сторінок до найбільшої (ті, у кого однакова кількість сторінок, утворюють групуку, взявшись за руки).

Матеріали для дітей. Додаток 11.

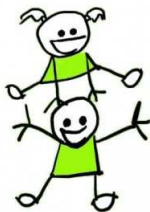
Зразок квітка

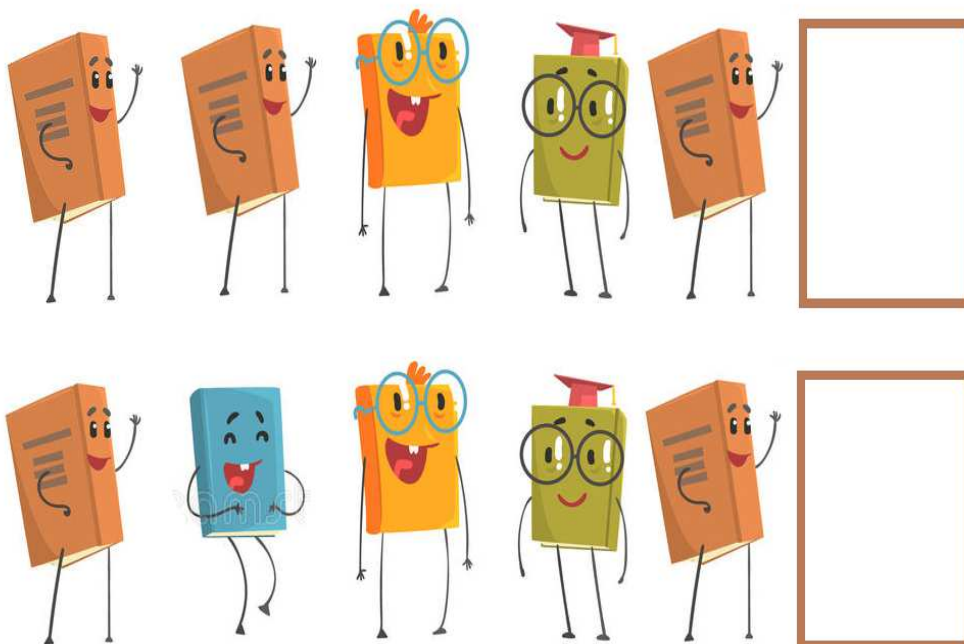
СТОРІНКА – 10
РЯДОК – 6
ПОРЯДОК СЛОВА – 3

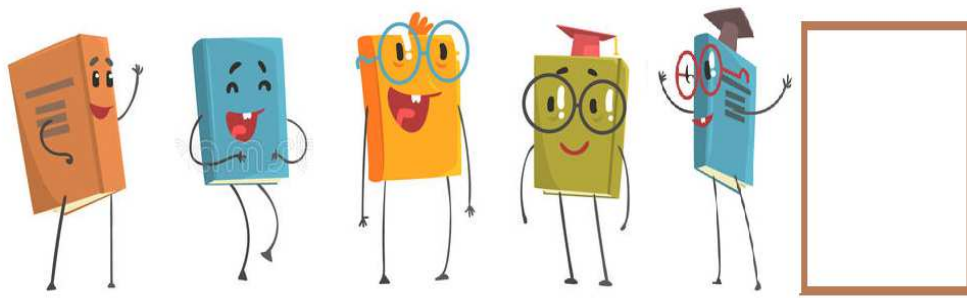
VIII. Гра «Яка книжка на полиці наступна»

- З'ясуйте закономірність «Яка книжка на полиці наступна?».

Матеріали для дітей. Додаток 12.

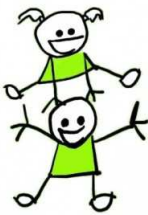

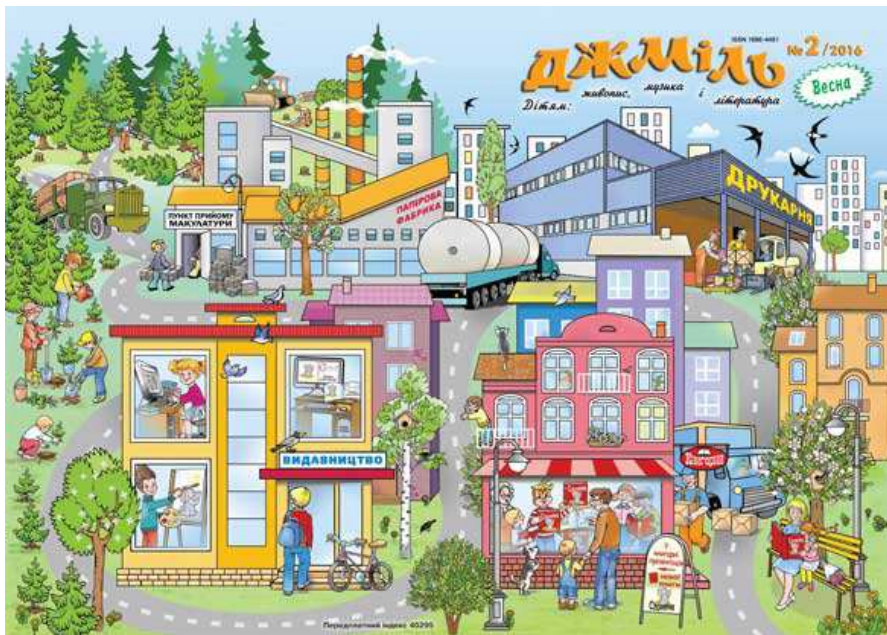
ІХ. Бесіда «Де народжується книжка?»»

32

- Запропонуйте дітям розглянути малюнок (режим доступу : <https://jmil.com.ua/2016-2/coverpic>).

Матеріали для дітей. Додаток 13.

- Проведіть бесіду за малюнком.

Орієнтовні запитання для бесіди:

- Знайди на картині видавництво. Хто там працює? Яку роботу виконує Пензлик? А яку Книжечка? Що розглядає крізь вікно ворона?
- Які дитячі видавництва ви знаєте?
- Знайдіть на обкладинці пункт прийому макулатури.
- Чи знаєте ви, де у вашому населеному пункті можна здати макулатуру?
- Знайдіть на картині лісовоз, який везе зрубані дерева на паперову фабрику. Скільки робітників рубають ліс? Що виготовляють із деревини?
- А хто допомагає відновлювати природу? Скільки дерев посадили діти?

- Чи доводилося вам садити дерева? Розкажіть про це.
- Знайдіть на обкладинці берізку, тополю, яблуню. Які дерева ростуть біля вашого будинку?
- Розгляньте паперову фабрику та виготовлені там великі рулони паперу. Як гадаєте, куди везуть папір?
- Знайдіть друкарню на картині. Що вантажать робітники?
- Звідки папір потрапив до друкарні? А макет книжки?
- Чи є у вашому населеному пункті друкарня?
- Знайдіть на картині книгарню. Хто проводить презентацію книжки про Слоненятка? А хто вже читає її?
- Покажіть шлях, який пододала книжка, перш ніж з'явиться на світ.
- Чому електронна книжка допомагає зберігати природу?
- Кому слід подякувати за створення книжки?
- Як треба ставитися до книжок? Чи бережливо ви поводитесь зі своїми книжками?

Х. Міні-проект «Яким має бути цікавий шкільний підручник?»

- Запропонуйте дітям обстежити шкільні підручники (виміряти, визначити вагу, товщину; проаналізувати ілюстрації).

Учитель ставить проблемні запитання:

- Чи всі підручники, з якими ми працюємо, вам цікаві? Чому?
  - Що б ви змінили, якби писали підручник для 1-го класу?
  - Якби у вас була можливість створити найкращий в світі підручник, поміркуйте, якого розміру він би був, що б у ньому було вміщено, як би ним можна було скористатися?
  - Чого б навчав цей підручник?
  - Які математичні завдання ви б умістили в підручник, щоб їх було цікаво виконувати?
- Наприкінці дослідження попросіть дітей написати у групах лист авторам підручників («Щоденник вражень»). Рекомендовано дитячі листи-звернення розмістити на сайті Нової української школи.

ХІ. Виготовлення власної книжки

- Запропонуйте учням виготовити книжку своїми руками.

Для цього учням знадобляться: ножиці, клейка плівка, нитка/ стрічка, діркопробивач, олівці, папір (товстий для обкладинки і тонкий для сторінок).

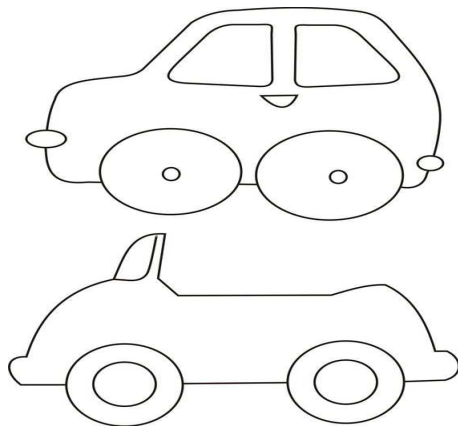
Процес виготовлення:

1. Намалюйте обриси предмета певної форми (яблуко, рукавичка, квітка). Малюнок має займати всю сторінку – це й буде той зразок, з якого робитиметься книжка. Треба залишити місце для дірочок, щоб зшити сторінки.
2. Виріжте заготовку й перемалюйте її контури на сторінки. Щоб зробити певну кількість сторінок для книжки, виріжте їх. Так само зробіть і з обкладинкою.
3. Складіть вирізані аркуші стовпчиком на одну сторінку обкладинки, а згори

покладіть другу. Переконайтеся, що краї однакові, за необхідності підрівняйте сторінки.

4. Пробийте діркопробивачем дірочки по краях чи зверху, з'єднайте стрічкою, щоб книжка трималась.

Приклад заготовки для книжечок-форм

- А ще можна запропонувати учням виготовити книжечку саморобку «Моя перша книжечка у школі», як це рекомендують автори методики "Лицем до дитини". Завантажити інформацію для вчителя і шаблон книжечки у форматі doc або pdf можна тут: <http://www.lycem-do-dytyny.com/uroky-u-1-klasi>.

ХІІ. Рефлексія. Вікторина «Жила-була книжка»

- Запропонуйте учням для рефлексії взяти участь у міні-вікторині (див. запитання та загадки нижче):
  1. Дерево – не дерево, а листки має.
  2. Де створюють книжку?
  3. Хто ілюструє, оформляє книжки?
  4. Чи всі книжки мають автора?
  5. Назвіть два основні правила збереження підручників.
  6. Як називається малюнок у книжці?
  7. Як називається переписана від руки книжка?
  8. Що захищає книжку від пошкоджень?
  9. Як називається перша сторінка книжки?
  10. Ілюстрація – це...
  11. Каміння, стіни печери, вояцькі щити, березова кора – це ...
  12. Як називали папір із козячої чи телячої шкіри?
  13. Де починається життя книжки?
  14. Що допомагає читачеві швидко знайти потрібне оповідання?
  15. З якого матеріалу виготовили найпершу книжку?
  16. Назви професії людей, що працюють над створенням книжок.
  17. Який матеріал вперше використали для письма?
  18. Хто був першим українським книгодрукарем?
  19. У школі ти – учень, а у бібліотеці ти – ...

Як продовжити життя книжки? Для чого потрібна книжкова майстерня/ лікарня?

Узагальнена таблиця

№ з/п	Приклади навчальної діяльності	Очікувані результати учіння	Індекс очікуваного результату
I	Ранкова зустріч Привітання. Новини дня.	Сприймає монологічне висловлення (казку, вірш, розповідь про події з життя або про спостереження за чимось /кимось) Встановлює дружні стосунки з дітьми своєї та іншої статі Об'єднується з іншими дітьми у групу для навчання та гри Організовує робоче місце для навчання з урахуванням умов у школі	2 МОВ 1.1-2 2 СЗО 1.4-1 2 СЗО 4.4-6 2 СЗО 4.1-4
II	Вправа в колі «Закінчи речення»	Розповідає про власні почуття та емоції від прослуханого висловлення (казка, вірш, розповідь про події з життя або) або побаченого (про спостереження за чимось /кимось) Цікавиться походженням інформації Уважно вислуховує думку співрозмовника, висловлює свій погляд, шануючи гідність інших	2 МОВ 1.8-1 2 ІФО 1.4-1 2 ГЮ 7. 2-3
III	Бесіда про шрифти. Наслідування різних шрифтів	Створює в групі прості медіапродукти (стіннівка, колаж тощо) з допомогою вчителя/ вчительки, враховує мету й аудиторію Обговорює зміст усного медіаповідомлення, розповідає, про що йдеться в ньому Використовує інформацію, отриману з відомих мені та запропонованих іншими джерел (книги, фільми тощо)	2 МОВ 3.1-4 2 МОВ 1.4-4 2 ПРО 2.1-1
IV	Вправа «Чарівна скринька». Книжечка Сумулька	Висловлює припущення на основі ілюстрацій та заголовку, про що може розповісти книжка Проводить (самостійно або в групі) прості спостереження / досліди	2 МОВ 2.1-1 2 ПРО 1.4-1
V	Слухання та читання тексту для прогнозування його сюжету	Читає слова із вивченими буквами Висловлює припущення на основі ілюстрацій та заголовку, про що може розповісти книжка Сприймає монологічне висловлення (казку, вірш, розповідь про події з життя або про спостереження за чимось / кимось) Ставить запитання до усного повідомлення й відповідає на запитання З увагою сприймає усні репліки учителя й однокласників й доречно реагує на усну інформацію в діалозі	2 МОВ 2.2-2 2 МОВ 2.1-1 2 МОВ 1.1-2 2 МОВ 1.3-2 2 МОВ 1.1-1
VI	Перегляд мультфільму «Грицькові»	Обговорює зміст усного медіаповідомлення, розповідає, про що йдеться в ньому Пояснює, як бережливе ставлення до їжі, одягу,	2 МОВ 1.4-4 2 ПРО 2.4-2

	книжки»	книжок, предметів побуту зберігає природу Розповідає про власні емоції, які виникають під час спостереження Порівнює свої почуття та почуття інших людей в одній і тій самій ситуації	2 ПРО 2.3-1 2 СЗО 3.3-4
VII	Робота в групах. Пам'ятка «Як продовжити життя книжок»	Уживає відповідну до ситуації спілкування (тематика тижня) лексику і несловесні засоби (жести, міміка тощо) Розповідає про власні емоції, які виникають під час спостереження Уважно вислуховую думку співрозмовника, висловлюю свій погляд, шануючи гідність інших Об'єднується з іншими дітьми у групу для навчання та гри	2 МОВ 1.7-1 2 ПРО 2.3-1 2 ГЮ 7. 2-3 2 СЗО 4.4-6
VIII	Практична робота «У книжковій майстерні»/ «У книжковій лічниці» (ремонт книжок	З допомогою дорослих та самостійно виконує знайомі технологічні операції з конструкційними матеріалами (використання паперу, ниток, тканини, природного матеріалу, пластиліну, пласких матеріалів та ін.) Пояснює, як бережливе ставлення до книжок, зберігає природу Демонструє іншим результати власної діяльності Дотримується безпечних прийомів праці під час використання інструментів та пристосувань Об'єднується з іншими дітьми у групу для навчання та гри	2 ТЕО 4.1-2 2 ПРО 2.4-2 2 ТЕО 1.5-1 2 ТЕО 2.1-1 2 СЗО 4.4-6
IX	Гра «Книжка дякує /книжка скаржитися»	З увагою сприймає усні репліки учителя й однокласників й доречно реагує на усну інформацію в діалозі Уважно вислуховує думку співрозмовника, висловлює свій погляд, шануючи гідність інших Уживає відповідну до ситуації спілкування (тематика тижня) лексику і несловесні засоби (жести, міміка тощо) Об'єднується з іншими дітьми у групу для навчання та гри	2 МОВ 1.1-1 2 ГЮ 7.2-3 2 МОВ 1.7-1 2 СЗО 4.4-6
X	Рефлексія. П'ять щоденних видів діяльності (Daily 5): письмо для себе. Робота із «Щоденником вражень»	Записує тексти з 3 - 4 коротких речень. Уважно вислуховую думку співрозмовника, висловлюю свій погляд, шануючи гідність інших	2 МОВ 3.1-1 2 ГЮ 7. 2-3

Як продовжити життя книжки? Для чого потрібна книжкова майстерня/ лікарня?

Книга – міст у світ знань.
(Народна мудрість)

I. Ранкова зустріч

Цього дня цікаво запросити до класу лікаря, який прочитає дітям цікаве оповідання і розповість про те, як читати без шкоди для здоров'я (зір, хребет, світогляд, духовність). Розмова має логічно перейти до того, що книжки теж потребують лікування.

37

1. Привітайтеся з учнями.

- Запропонуйте дітям відгадати, яку проблему розглядатимуть вони сьогодні. Для підказки запропонуйте послухати вірш Марії Пригари:

Про книжку

Книжка скаржилась Мар'яні:

– Я у тебе не в пошані.

Звідкіля це на мені

Плями сині та масні?

Подивися, от сторінка:

Намальована хатинка,

Під хатинкою – маля,

І написано: «Це я».

А за дві сторінки далі –

Різні звірі небували:

Сині, жовті та рябі,

Що й не снилися тобі.

Люди скажуть: – Ой, чия ти?!

Як тебе тепер читати?

Скільки ми читали книг,

А не бачили таких!

Марія Пригара

2. Новини дня

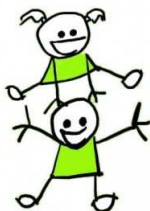
- Попросіть учнів повідомити новини дня і записати найважливіші.

II. Вправа в колі «Закінчи речення»

- Запропонуйте першокласникам закінчити речення, висловивши свою думку.
  - Книга потрібна людям для того, щоб ...
  - У мене є вдома такі книжки, як ...
  - Мені подобаються книжки про ....
  - Діти приходять до шкільної бібліотеки для того, щоб ...
  - Гарний читач бібліотеки – це той, хто ...

III. Бесіда про шрифти. Наслідування різних шрифтів

- Запитайте в учнів, чи знають вони, що таке шрифт.
- Розгляньте різні види шрифтів. Який вам до вподоби? Для чого одне і те ж слово писати по-різному? Спробуй списати слово різними шрифтами.

Матеріали для дітей. Додаток 14.

38

Слоненя   Слоненя
Слоненя   Слоненя
Слоненя   Слоненя
Слоненя   Слоненя
Слоненя   Слоненя

IV. Вправа «Чарівна скринька». Книжечка Сумулька

У «скриньці із секретом» міститься пошарпана книжка, із сумним «виразом обличчя». Учні за допомогою запитань з'ясовують, що знаходиться в чарівній скриньці. Коли вони відгадали, вчитель дістає книжку зі скриньки і проводить бесіду:

- Що, на вашу думку, могло трапитися з цією книжкою?
- Як ви думаєте, як її звати насправді?
- Це – книжечка Сумулька. Чому вона має таке ім'я?
- Хто міг повпливати на настрій Сумульки? Як?

V. Слухання та читання тексту для прогнозування його сюжету

- Запропонуйте учням послухати жартівливий текст, умовно поділений на три частини.
- Прочитайте перший фрагмент і запитайте учнів: «Як ви гадаєте, що було далі?».
- Запропонуйте перевірити прогноз учнів з авторським баченням: чи збігся він, чи ні. Так само прочитайте й інші фрагменти.
- Запитайте:
  - Що можна було б змінити Васькові, щоб сон приснився інший?
- Розкажіть стисло, що Остап Вишня – відомий український письменник, який писав гумористичні (жартівливі) твори. Запитайте, чи весело дітям було слухати оповідання Остапа Вишні? Що викликало сміх?

ЛЮБІТЬ КНИГУ!

Оповідання

(1-й фрагмент) Не дуже любив книгу Василько. І не дуже чемно з нею поводивсь. От одного вечора ліг спати та й узяв книжку перед сном почитати. А Василько знав: якщо книжку читаєш лежачи, – псується зір і псується книжка. Лежить Василько, читав і задрімав.

А книжка – бух! – на підлогу.

(2-й фрагмент) Аркуші в книжці й пожмакалися. Добре заснув Василько, так міцно, що й од «бух!» не прокинувся.

І сниться Василькові, що він – книжка.

От бере його, книжку-Василька, Оленка, що теж не дуже поважає книжку, бере, читає й водночас обідає. Борщ із ложки – кап! – та на Василька-книжку. Йому пече, йому неприємно, що на нього борщ капає, та нічого не вдіє Василько, бо він – книжка.

А потім ухопили Василька-книжку Мишко і Вова й давай на ньому різні дурниці писати: «Читав Вова», «Цікава книжка», «Колька – дурень» – отаке понаписували. Так ніби хтось у грязюку перо вмочив та й бруднить, бруднить Василька-книжку!

Далі ще гірше!

Оленка почала Василька-книжку ножицями різати – малюнки вирізати. Болить Василькові, аж «рятуйте!» хоче крикнути...

Тільки-но Оленка ножиці прийняла, як хтось гарячу праску поставив на Василька-книжку. Дим із нього йде! Пече йому!

Уже Василько не книжка, а шмаття... так гірко та боляче зробилося, **(3-й фрагмент)** що він аж прокинувся.

– Ой, що зі мною зробили?

А потім, здогадавшись, що то був тільки сон, зітхнув легше. А зітхнувши, подумав та й гасло про книжку склав: «Бережи книжку – це твій друг!»

І ніколи вже не псує Василько книг, та й товаришів соромить, коли хтось із них не береже книжку.

Остап Вишня

- Попросіть учнів ще раз послухати оповідання з особливою увагою до слова «книжка». На цьому слові діти мають піднятися з місця.
- Додаткове завдання: полічити, скільки разів довелося вставати дітям.

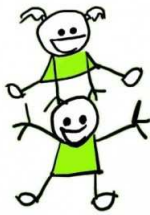
VI. Перегляд мультфільму «Грицькові книжки»

- Перегляньте разом мультфільм і проаналізуйте його. Режим доступу: <https://goo.gl/BgXIVC>

VII. Робота в групах. Пам'ятка «Як продовжити життя книжок»

- Опрацюйте в групах правила з пам'ятки (див. Додаток 15). Їх можна відтворювати за методикою «Снігова куля»: один говорить перше речення, другий повторює його і додає своє, третій повторює перші два й формулює своє тощо).

Матеріали для дітей. Додаток 15.

I група

Якщо книжка потрапила у воду

1. Швидко поставте мокру книгу (розклавши її вільно) у сухому, теплому приміщенні.
2. Склепіть арку і обережно перегортайте її то в один, то в другий бік.

II група

Якщо забруднились сторінки

1. Слід від пальців чи олівця витирають м'якою гумкою.
2. Корнільні плями на краще виводити лимонним соком чи лимонною кислотою.

III група

Сторінки зім'ялися

1. Зім'яту сторінку книги кладуть між листами акулами і проглажують теплою праскою.
2. Не пересушують сторінки, інакше вони стануть ламкими.

IV група

Сторінки порвалися

1. Надівану сторінку підклеюють так: намазану клеєм смужку сигаркового паперу кладуть (клеєм догори) під надвіш, загинають по краях книжкової сторінки, наклеюють на сторінку.

VIII. Практична робота «У книжковій майстерні»/ «У книжковій лічниці» (ремонт книжок)

- Попросіть учнів цього дня принести книжки, які потребують ремонту. У групах зробіть огляд кожної книжки, окресліть завдання, що треба зробити, як це можна реалізувати, і приступайте до ремонту (лікування) книжки.
- Під час виконання завдання учні слухають: «Пісеньку про книжку». Режим доступу: <https://goo.gl/mpn4GR>

ІХ. Гра «Книжка дякує /книжка скаржиться»

У гру грають чотири – п'ять команд. Кожна має 5 хв, щоб від команди скласти розповідь «Книжка дякує або книжка скаржиться». Учитель за потреби дає поради командам. По завершенні часу кожна команда презентує свої розповіді.

Х. Рефлексія. П'ять щоденних видів діяльності (Daily 5): письмо для себе. Робота із «Щоденником вражень»

На фліпчарті (дошці) записано кілька тем:

1. Книжки інколи сумують, бо...
2. Як розвеселити Книжечку Сумульку?
3. Хто працює у книжковій майстерні/ лікарні?

Учні працюють із «Щоденником вражень», пишуть на одну з тем про те, що їх хвилює. Діти можуть писати будь-яким способом (олівцями, фломастерами, кольоровими ручками та ін.), малювати, створювати піктограми до теми. Час на рефлексію – 10 хв. (Бажано такий вид діяльності пропонувати щоденно, його мета – вправлятися у висловленні власної думки).

Де живуть книжки? Яка найбільша домівка книг?

Узагальнена таблиця

42

№ з/п	Приклади навчальної діяльності	Очікувані результати учіння	Індекс очікуваного результату
I.	Ранкова зустріч	Сприймає монологічне висловлення (казку, вірш, розповідь про події з життя або про спостереження за чимось /кимось) Уживає відповідну до ситуації спілкування (тематика тижня) лексику і несловесні засоби (жести, міміка тощо) Читає слова із вивченими буквами Організовує робоче місце для навчання з урахуванням умов у школі Виконує різні ролі в ігрових ситуаціях	2 МОВ 1.1-2 2 МОВ 1.7-1 2 МОВ 2.2-2 2 СЗО 4.1-4 2 ФІО 3.1-3
II.	Вправа «Розпізнай слово»	Творює нові слова на основі запропонованих (замінює звуки, міняє послідовність складів) та пояснює значення нового слова З увагою сприймає усні репліки учителя й однокласників й доречно реагує на усну інформацію в діалозі	2 МОВ 3.1-1 2 МОВ 1.1-1
III.	Гра «Маршрутизатор»	Читає слова із вивченими буквами Встановлює відносне розміщення об'єктів на площині та у просторі (лівіше, правіше, вище, нижче тощо), використовуючи математичну мову	2 МОВ 2.2-2 2 МАО 4.4-1
IV.	Бесіда про бібліотеку	З увагою сприймає усні репліки учителя й однокласників й доречно реагує на усну інформацію в діалозі Встановлює, спираючись на власний досвід і думки старших, коли відбувалися відомі історичні події та жили визначні особи (раніше / пізніше, до / після, давно / недавно) Робить висновок щодо виду інформації та способу її сприйняття Об'єднується з іншими дітьми у групу для навчання та гри	2 МОВ 1.1-1 2 ГІО 1.1-2 2 ІФО 1.1-2 2 СЗО 4.4-6
V.	Вправа «Охоронці часу»	Здійснює вимірювання, маючи вільний доступ до необхідних вимірювальних приладів (годинник) Визначає і записує час з точністю до п'яти хвилин, зокрема визначає чверті, півгодини Позначає час на зображенні/ макеті циферблату годинника зі стрілками	2 МАО 3.2-1 2 МАО 1.3-3 2 МАО 1.3-4
VI.	Експерсія до бібліотеки (шкільної, районної, міської,	Обирає з декількох запропонованих книжок ту, яка викликала цікавість, розглядає і розповідає про неї (чи є ілюстрації, як називається, прізвище автора)	2 МОВ 2.1-1

віртуальної – на вибір учителя)	Дотримується правил безпечної поведінки під час екскурсії Обирає свої дії як учасник дорожнього руху з найменшим ризиком	2 ГЮ 2.3-1 2 СЗО 2.3-2
VII. Складання паспорта книжки	Записує тексти з 3 - 4 коротких речень Встановлює дружні стосунки з дітьми своєї та іншої статі Діє за узгодженими правилами під час спільної роботи з інформацією	2 МОВ 3.1-1 2 СЗО 1.4-1 2 ІФО 2.5-4
VIII. Вправа «Яка сторінка книжки загубилася?»	Лічить до 20 у прямому і зворотному порядку Знаходить число за даним відношенням "більше на ...", "менше на ...» Пояснює, яка діяльність приносить і радість, і користь	2 МАО 3.1-2 2 МАО 2.1-2 2 СЗО 3.4-5
IX. Вправа «Читацькі рекомендації»	Записує тексти з 3 - 4 коротких речень. Читає вголос короткі тексти. Під час читання робить логічний наголос Створює об'єкти за зразком Об'єднується з іншими дітьми у групу для навчання та гри	2 МОВ 3.1-1 2 МОВ 2.2-2 2 ІФО 1.3-5 2 СЗО 4.4-6
X. Крісло автора «Для чого існують бібліотеки?»	Розповідає про власні почуття та емоції від прослуханого висловлення (казка, вірш, розповідь про події з життя або) або побаченого (про спостереження за чимось /кимось) Уважно вислуховує думку співрозмовника, висловлює свій погляд, шануючи гідність інших	2 МОВ 1.8-1 2 ГЮ 7. 2-3
XI. Рефлексія. П'ять щоденних видів діяльності (Daily 5): письмо для себе. Робота із «Щоденником вражень»	Записує тексти з 3 - 4 коротких речень Уважно вислуховує думку співрозмовника, висловлює свій погляд, шануючи гідність інших	2 МОВ 3.1-1 2 ГЮ 7. 2-3

Де живуть книжки? Яка найбільша домівка книг?

Книга корисна, коли її читають.
(Народна мудрість)

I. Ранкова зустріч

44

1. Привітайтеся з учнями в колі.

- Запропонуйте послухати віршик, який стане ключем до розмови та навчання.

Ведмедик і ляля

Ми читаємо завзято,
А читання нам – це свято!
Гарна книжка для ведмедя,
То солодша і від меду.
Краща книжечка для лялі,
Як стрічки та ще й коралі.
Вже пів книжки прочитали,
Ми разом: ведмідь і ляля.
Прочитаєм за годину
Ще і другу половину,
І спитаєм в Галі нишком:
– Можна взяти другу книжку!?

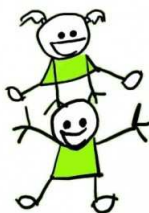
Леся Храплива

- Запитайте дітей, чи знають вони, що відповідь Галя ведмедикові і лялі.
- Де можна взяти книжки для читання? (купити, зробити самому, позичити у друзів, принести з бібліотеки. Оголосіть проблему, над якою будуть працювати діти.

2. Новини дня

- Попросіть учнів повідомити новини дня і записати найважливіші.

II. Вправа «Розпізнай слово»

Матеріали для дітей. Додаток 16.

- Запропонуйте учням виписати з кожного рядка букву, яка міститься лише один раз, і скласти слово із цих букв.

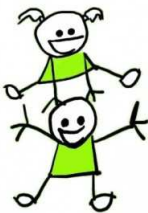
RRRRRRRRRRRRRRRRБRRRRRRRRR
 VVVVVVVVVVVVVVVVVVVVVVVVVVVVV
 CCCCCCCCCCCCCCБCCCCCCCCC
 ZZZZZZZZZZZLZZZZZZZZZZZZZZZZ
 KKKKKKKKKKKKKKKKKKKKKKKKKKK
 AAAAAAAAAAAAAAОAAAAAAAAA
 UUUUUUUUUUUUUUUUUUUUUUUUUUU
 ННННННЕНННННННННННННННННН
 MMMMMMMMMMMMMKMMM
 CСCACCСCСCСCСCСCСCСCСCСCСC

III. Гра «Маршрутизатор»

Куди потрапить хлопчик, якщо пройде:

- 1) 3 клітинки вперед і 3 – ліворуч?
- 2) 1 клітинку вперед і 1 – ліворуч?
- 3) 2 клітинки вперед, 3 – ліворуч і 1 вперед?
- 4) Який маршрут потрібно пройти, щоб потрапити до видавництва?
Який маршрут потрібно пройти, щоб потрапити до бібліотеки?

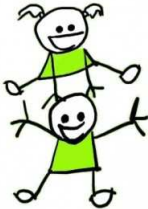
Матеріали для дітей. Додаток 17.

	Школа			Друкарня		
		Басейн			Дім	
	Бібліотека			Книгарня		
Кафе						Парк

IV. Бесіда про бібліотеку

- Довідайтеся, що діти знають про бібліотеку? Чи відвідують її? Який принцип роботи бібліотеки? Чому варто відвідувати бібліотеки?
- Попросіть тих учнів, які вміють читати, у парах чи малих групах прочитати короткі тексти про відомі бібліотеки.

Матеріали для дітей. Додаток 18.

46

Першу в Україні бібліотеку заснував київський князь Ярослав Мудрий майже 10 століть тому. Ця бібліотека містилася в Києві, у Софійському соборі. Це була домівка для понад вісімсот книг.

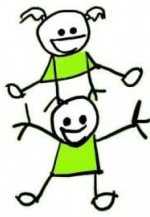
Одна з найбільших бібліотек світу розташована у США, в місті Вашингтон. Вона заснована майже 2 століття тому. Це домівка для сорока мільйонів книжок.

Найбільша бібліотека в Україні – Наукова бібліотека ім. Вернадського. Це домівка для п'ятнадцяти мільйонів книжок.

- Попросіть учнів розглянути незвичні будівлі бібліотек. Запитайте, яка бібліотека їм сподобалася? Чому?

Матеріали для дітей. Додаток 19.

Незвичні будівлі бібліотек

Центральна бібліотека в Канзасі.
Штат Міссурі, США.

Бібліотека в м. Котбус, Німеччина

Бібліотека ім. Павла Тичини у Києві

Бібліотека в Мінську, Білорусь

V. Вправа «Охоронці часу»

Учні отримують лист-запрошення від бібліотекарів.

Дорогі друзі!

**Запрошуємо Вас у світ книги. Чекаємо у найближчу середу о 12.00.
Не спізнуйтеся, бо «згаяного часу і конем не здоженеш».**

**З повагою,
бібліотекар.**

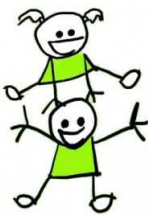
- Проведіть бесіду за запитаннями:
  - Чому важливо не запізнюватися?

- Як зрозуміти вислів «згаяного часу і конем не здоженеш»?
- До бібліотеки добиратись одну годину, о котрій годині нам потрібно вийти?

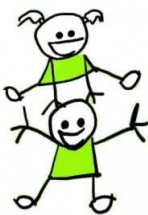
- Попросіть дітей виконати завдання:

Покажіть час із листа на годинниках (Додаток 20). Один із заготовлених годинників має неправильний циферблат, учні повинні обрати правильну заготовку, що домалювати стрілку.

- Який годинник ви не обрали? Чому?
- Який годинник показує час зустрічі? (вибери правильний варіант, Додаток 21).
- У школі обід о 14.00, о котрій годині нам потрібно повертатися? Домалюйте на своїх годинниках.
- Скільки часу ми витратимо на дорогу назад?
- Скільки часу займе наша екскурсія? Яким для нас буде цей час?

Матеріали для дітей. Додаток 20.

Матеріали для дітей. Додаток 21.

VI. Екскурсія до бібліотеки (шкільної, районної, міської, віртуальної – на вибір учителя)

Перед початком екскурсії розробити з учнями правила щодо безпечного маршруту до бібліотеки і поведінки в бібліотеці.

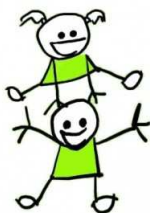
VII. Складання паспорта книжки

- Запитайте учнів, де б могла жити книжка? Який документ повинна мати кожен громадянин нашої країни? (Паспорт)
- Повідомте дітям, що якби книжка була людиною, їй обов'язково знадобився б паспорт. Зверніться до учнів із пропозицією створити паспорт для книжки.

49

Діти отримують книжку, читають (складами, словами, реченнями, малюнками), дають відповіді на запитання:

- Як називається книжка?
- Хто її батько? (Автор)
- Дата народження. (Рік видання, з яких цифр складається число?)
- Місце народження. (Видавництво.)
- Опишіть зовнішній вигляд книжки. (Описуємо обкладинку).
- Що можна сказати про її «внутрішній світ»? (Малюнки, текст).

Матеріали для дітей. Додаток 22.

<p>ПАСПОРТ</p> 	<p>Назва книги _____</p> <p>Автор книги _____</p> <p>Дата народження _____</p> <p>Місце народження: видавництво _____</p>
---	---

VIII. Вправа «Яка сторінка книжки загубилася?»

Учитель (або учень за домовленістю з учителем) називає порядковий ряд сторінок конкретної книжки, опускаючи номер певної сторінки. Учні повинні визначити, яку сторінку пропустили, назвати цю сторінку, назвати також ту сторінку, яка передує або йде наступною до цієї сторінки, визначити, яка сторінка буде через 2 сторінки ...). Також можна видозмінити вправу, використавши книжки, у яких нумерацію пропущено.

IX. Вправа «Читацькі рекомендації»

50

- Запропонуйте учням створити правила поведження із книжкою.
- Для учнів, яким важко самостійно створити правила, варто запропонувати малюнкові підказки.

Матеріали для дітей. Додаток 23.

Х. Крісло автора «Для чого існують бібліотеки?»

- Запропонуйте охочим учням зайняти «крісло автора» й поділитися враженнями про те, для чого потрібні бібліотеки. (Нагадуємо, що крісло автора – обов'язковий атрибут Нової української школи, тому воно має максимально часто використовуватися для того, щоб учні ділилися враженнями про світ).

ХІ. Рефлексія. П'ять щоденних видів діяльності (Daily 5): письмо для себе. Робота із «Щоденником вражень»

На фліпчарті (дошці) записано кілька тем:

- Чому в бібліотеці цікаво?
- Книжка з бібліотеки помандрувала ...
- Якій книжці ліпше живеться: тій, що вдома, чи тій, що в бібліотеці?

Учні працюють із «Щоденником вражень», пишуть на одну з тем про те, що їх хвилює. Діти можуть писати будь-яким способом (олівцями, фломастерами, кольоровими ручками та ін.), малювати, створювати піктограми до теми. Час на рефлексію – 10 хв.

Яка моя улюблена книжка?

Узагальнена таблиця

№ з/п	Приклади навчальної діяльності	Очікувані результати учіння	Індекс очікуваного результату
I.	Ранкова зустріч Привітання. Новини дня.	З увагою сприймає усні репліки учителя й однокласників й доречно реагує на усну інформацію в діалозі	2 МОВ 1.1-1
		Уважно вислуховує думку співрозмовника, висловлює свій погляд, шануючи гідність інших	2 ГІО 7. 2-3
II.	Гра «Небилиці для кмітливих»	Сприймає монологічне висловлення (казку, вірш, розповідь про події з життя або про спостереження за чимось /кимось) Робить висновок щодо виду інформації та способу її сприйняття	2 МОВ 1.1-2 2 ІФО 1.1-2
III.	«Книжковий квест»	Використовує інформацію, отриману з відомих мені та запропонованих іншими джерел (книги, фільми тощо)	2 МОВ 3.1-3
		Розповідає про власні емоції, які виникають під час спостереження	2 ПРО 2.3-1
		Збирає дані, що відображають повсякденні проблеми, на основі запропонованого опитувальника (два – три запитання)	2 МАО 1.1-1
		Використовує зібрані (наявні) дані для спілкування щодо досліджуваної проблеми	2 МАО 1.1-2
		Виконує різні ролі в ігрових ситуаціях Діє за узгодженими правилами під час спільної роботи з інформацією	2 ФІО 3.1-4 2 ІФО 2.5-4
IV	Гра «Збери сторінки» (читання словами/ малюнками)	Визначає послідовність подій у художньому тексті	2 МОВ 2.4-1
		Прогнозує орієнтовний зміст тексту за заголовком (ілюстраціями)	2 МОВ 2.2-1
		Фантазує на основі прочитаного	2 МОВ 2.7-1
		Читає правильно та виразно вголос різні тексти (вірші, народні і літературні казки, оповідання, графічні та інформаційні тексти) залежно від мети читання	2 МОВ 2.1-2
		Лічить за правилами лічби об'єкти навколишнього світу (розташовані хаотично)	2 МАО 3.1-1
V	Посвята в читачі Вручення «Посвідок читача»	Порівнює свої почуття та почуття інших людей в одній і тій самій ситуації	2 ГІО 2.2-4
VI	«Крісло автора»	Обирає з декількох запропонованих книжок ту, яка викликала цікавість, розглядає і розповідає про неї (чи є ілюстрації, як називається, прізвище автора)	2 МОВ 2.1-1
		Розповідає про вчинки улюблених персонажів	2 МОВ 2.4-2
		Описує книжки, які подобаються	2 МОВ 2.1-2

VII	Колективне виготовлення лепбуку «Наш світ книжкових вподобань»	Створює прості візуальні медіапродукти (фото, листівка, комікс, книжечка, стіннівка, колаж тощо) з допомогою вчителя/ вчительки, враховує мету й аудиторію Перетворює інформацію у схематичний рисунок Вимірює довжини предметів або відрізків Будує прямокутник/ квадрат на аркуші в клітинку Висловлює здогад про ймовірний результат Створює виріб за зразком (шаблоном) та власним задумом самостійно чи із допомогою дорослих із використанням паперу	2 МОВ 4.1-2 2 МАО 2.2-2 2 МАО 3.3-4 2 МАО 4.3-5 2 ПРО 1.2-3 2 ТЕО 1.4-4
VIII.	Перегляд мультфільму «Каю йде до бібліотеки». Рефлексія	Висловлює власні думки і почуття з приводу прослуханих / переглянутих простих медіатекстів (світлина, мультфільми, комп'ютерні ігри, реклама тощо)	2 МОВ 4.5-5
IX	Участь в акції «Подаруй бібліотеці книжку»	Пояснює, чому людині потрібна доброчинність Пояснює важливість добрих вчинків для людини та довкілля	2 СЗО 1.1-9 2 СЗО 1.1-10

Яка моя улюблена книжка?

Книги читати – усе знати.
(Народна мудрість)

I. Ранкова зустріч

54

1. Привітайтеся з учнями в колі рядками віршика:

Ура! Я можу сам читати –
Не треба маму умовляти.
Сестру просити без зупину,
щоб прочитала ще сторінку.
Не треба смикати бабусю –
Читати вам ніхто не мусить.
Навіщо нудитись, чекати –
Самому можна все читати.
(З «Букварика-читайлика» за авт. В. Федієнка)

2. Новини дня

- Попросіть охочих учнів розповісти й записати найважливіші новини дня.
3. Перед початком дня вчитель готує книжкові полиці, кладе в різних місцях класної кімнати дитячу літературу, заздалегідь взяту у бібліотеці, чи принесену учнями напередодні)
- Уважно погляньте навколо. Що змінилось в класі?
  - Чи з'явилось щось, чого вчора ще не було?
  - Звідки могли взятись усі ці книги, журнали?
  - Чому сьогодні в класі так багато книг?
  - Чим вони вас приваблюють? Чи є такі, які хотілося б погортати відразу?

II. Гра «Небилиці для кмітливих»

Учитель читає дітям віршовані рядки, у яких спеціально допущені фактичні помилки. Завдання школярів – уважно послухати текст і виправити невідповідність.

1. Візьмуть книжки Павлик і Наталя,
Безумовно, у шкільній їдальні.
2. У бібліотеці скрізь полиці,
На полицях тих живуть лисиці.
3. Бібліотечний працівник
Має професію — лісник.
4. Є в бібліотеці книг чимало,
Щоб ми в книгах цих помалювали.

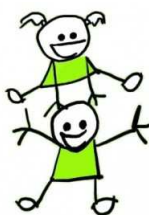

III. Книжковий квест

Особливе повідомлення від учителя:

Сьогодні ми вирушаємо у пошук нових вражень, разом із моїми помічниками проведемо «Книжковий квест». Ви об'єднаєтеся в групи/ команди. Кожна група має зайти в те приміщення, яке зазначене на карті маршруту (пункт) і там виконати завдання. Якщо група гарно впорається із завданням, то отримає фрагмент тексту. Кожна група має здобути три фрагменти тексту. Після цього вона повинна скласти усі фрагменти так, щоб можна було прочитати текст.

- Попросіть учнів зачитати лист-звернення.

Матеріали для дітей. Додаток 24.

Юні друзі!

Яким буде ваш маршрут, як швидко ви пройдете його, залежить від вас. Знайте, на вашому шляху чекають таємниці і приємні несподіванки. Швидше виконайте завдання й отримайте приз! Бажаємо успіху!

Хід квесту:

1. Об'єднайте учнів у групи (по 4 учнів).
2. Можна запропонувати для цього таку гру: діти витягують картки із зображенням різних книжок, потім шукають товаришів із такими ж зображеннями.
3. З кожною групою вирушає дорослий (старшокласник, батьки, психолог, колеги-вчителі...).
4. Кожна група отримує свою карту маршруту, в одному пункті група може перебувати лише 10 хв, на перехід між пунктами – 2 хв.

або

5. На кожній зупинці група виконує завдання й отримує фрагмент тексту, який наприкінці повинна зібрати в одну книжку. Напр.:

- Пункт 1. У кабінеті директора (психолога, вчителя музики...) провести інтерв'ю (бажано проводити запис – аудіо-, відео-).

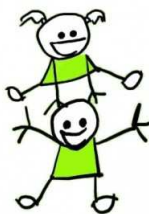
(Орієнтовні запитання: Яку книжку ви читали ввечері? Яку дитячу казку пам'ятаєте досьогодні? Які казки читали своїм дітям? Яку казку прочитали б нам?).

- Пункт 2. У бібліотеці скласти діаграму:

замалуйте стільки клітинок,

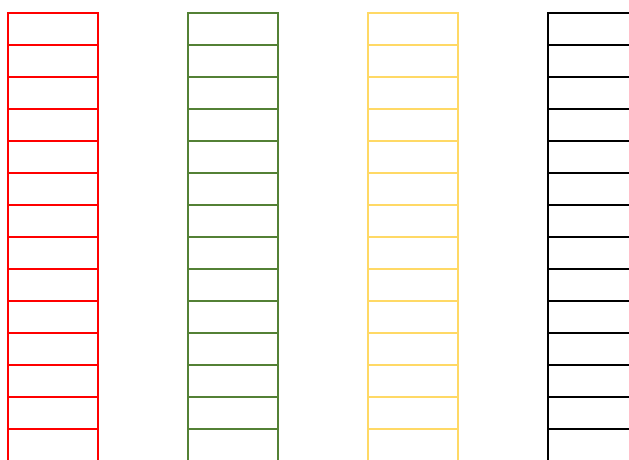
- скільки слів у книжці _____ (учитель попередньо готує) на ст. _____, в рядку _____ (червона діаграма);
- скільки серед запропонованих книжок – підручники (зелена діаграма);
- скільки книжок із віршами (жовта діаграма);
- скільки книжок потребують лікування (чорна діаграма).

56

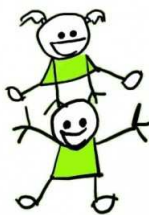

Матеріали для дітей. Додаток 25.

* Заготовка діаграми

- Пункт 3. У педагога-організатора (інформатики, вчителя мистецтв, соціального педагога, навіть на коридорі можна зробити цей пункт) – прослуховування «Аудіокниги» за покликанням: <https://goo.gl/th3hLG>.

Матеріали для дітей. Додаток 26.

Зразок трьох фрагментів, які мають одержати діти після успішного виконання квесту:

IV. Гра «Збери фрагменти» (читання словами/ малюнками)

Робота в групах. Дітей, які читають і розуміють зміст прочитаного, організувати до роботи разом (напр.: групи 1, 2). Учні, які ще не можуть читати і розуміти текст, – залучити до іншої групи (групи 3, 4).

Завдання для груп 1, 2: Отримати фрагменти тексту, відновити хронологію подій, до кожного фрагмента тексту намалювати ілюстрацію, щоб потім утворити цілісну картину.

Завдання для груп 3, 4: отримати ілюстрації до однієї з уже відомих казок. Скласти ілюстрації в порядку розгортання подій, коротко переказати казку частинами відповідно до розміщення ілюстрацій.

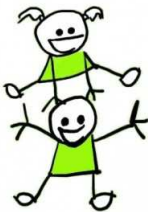
Бесіда за поданими нижче запитаннями:

- Яку роботу ви щойно виконували?
- Чи тільки словами можна прочитати щось цікаве?

- Чи можна було б читати книжку, якщо розглядати лише ілюстрації? (міні-дискусія – чому так, чому ні). Застосувати прийом «читання з передбаченням» за ілюстраціями будь-якої дитячої книжки (напр.: Роб Скоттон «Кіт на ім'я Сплет», Дж. Еммет «Люблю тебе завжди і назавжди» та ін.).

V. Посвята в читачі

- Усім учасникам квесту вручіть «Посвідку читача».

Матеріали для дітей. Додаток 27.

58

Зразки «Посвідки»:

VI. «Крісло автора»

- Запропонуйте охочим учням зайняти «крісло автора» й поділитися враженнями про те, які книжки їм подобаються. Чи є в них улюблена книжка? Чому?

Можна запропонувати учням виконати роль рекламного агента і розрекламувати свою улюблену книжку.

Варіант вправи:

Взаємодія в парах «Покажи і розкажи». Взаємопрезентація улюблених книжок у парах

Кожен учень приносить одну-дві улюблених книжки/ журнали. Учні об'єднуються в пари за допомогою карток-малюнків, розрізаних навпіл. Вони розказують один одному про свою улюблену книжку, в парах обмінюються книжками. З полиць можна взяти нові книжки, підготовлені заздалегідь.

VII. Колективне виготовлення лепбуку «Наш світ книжкових вподобань»

Учні прикріплюють до лепбуку свої твори про улюблені книжки.

VIII. Перегляд мультфільму «Каю йде до бібліотеки» для рефлексії про те, що відбувалося впродовж тижня

Режим доступу: <https://goo.gl/gwfNMd>

Мультфільм у доступній та цікавій формі повідомляє дітям правила поведінки у бібліотеці, особливості користування літературою у бібліотеках, а також допомагає зрозуміти, що робити, якщо бібліотечна книга випадково була пошкоджена.

IX. Участь в акції «Подаруй бібліотеці книжку»

Учні за бажанням заздалегідь добирають удома з батьками книжку, яку б хотіли подарувати шкільній бібліотеці. Напередодні разом з учителем діти готують цікаві фото з книжками, які відтепер зможуть прочитати всі учні початкової школи. Фото роздруковують, учні обрізають, наклеюють фотографії на папір, який можна буде скріпити між собою (можна ці фотографії додати до лепбуку «Наш світ книжкових вподобань»).

Матеріали для дітей

Чому варто читати книжки?

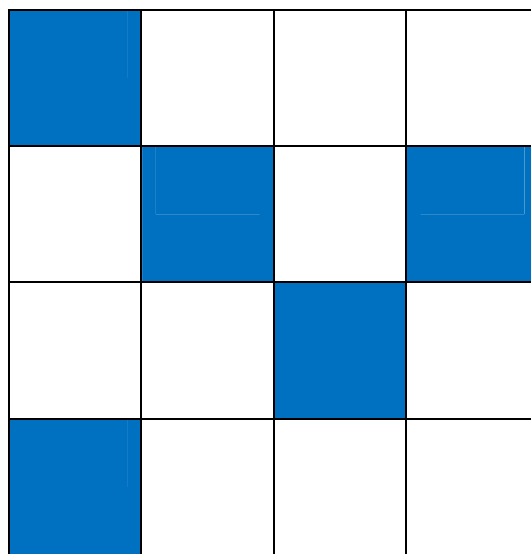
Додаток 1

61

Завдання «Збери літери і прочитай слово»

К	Р	О	С
Е	Н	З	И
В	І	Г	О
А	З	У	Р

Чому варто читати книжки?

Додаток 2

Книга	вчить,	як	на	світі	жить.
Книга	корисна,	коли	її	читають.	
Кому	книга	розвага,	а	кому	навчання.
Прочитав	добру	книгу -	зустрівся	з	другом.
Книга	нам	допомагає,	у	нещасті	утішає.

Чому варто читати книжки?

Додаток 3

$8 - 3$	$1 + 2$	$4 + 6$	$5 - 2$	$9 - 2$	$1 + 7$
$2 + 2$			$10 - 1$	$2 + 4$	$4 + 4$
$8 + 1$	$5 - 4$	$8 - 5$	$9 - 3$	$1 + 3$	$9 - 4$
	$1 + 1$	$3 + 4$	$6 - 2$		$10 - 3$
$9 - 8$	$5 + 4$		$3 + 3$		$7 - 4$

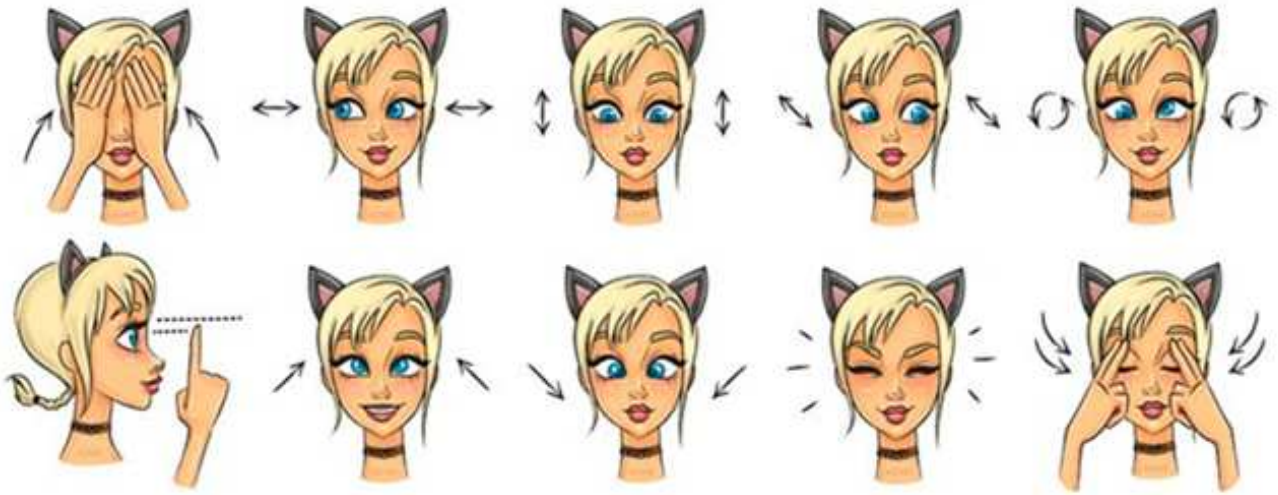

Чому варто читати книжки?

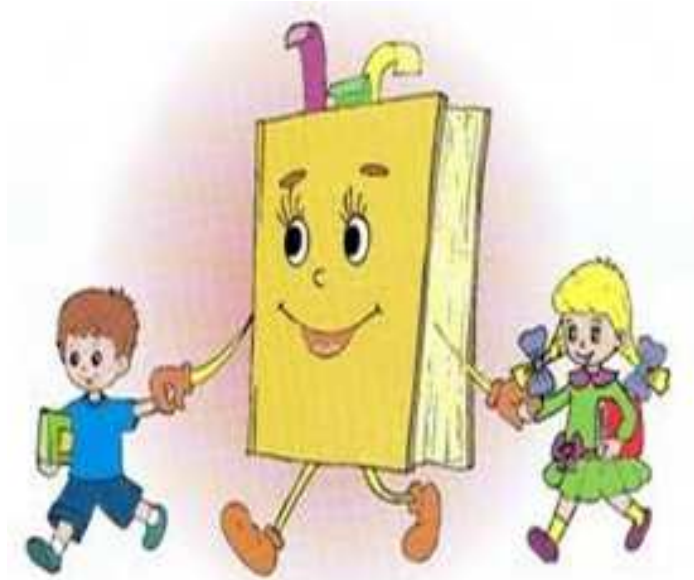
Додаток 4

64

Чому варто читати книжки?

Додаток 5

65

Чому варто читати книжки?

Додаток 6

Чому варто читати книжки?

Додаток 6 (продовження)

Як народилася книжка?

Додаток 7

«Кам'яна» книжка - найперша

Перші люди залишали інформацію у вигляді написів на каменях і стінах печер.

Папірус

Древні єгиптяни робили записи на папірусі, виготовленому з рослини, яка росла на берегах річки Ніл.

Книга з папірису мала вигляд згортка і зберігалась у шкіряному футлярі.

Воскові і глиняні таблички

Коли глиняна табличка була ще сирою, напис можна було стерти й почати писати заново. Такі таблички зберігались у спеціальних коробках. Книжка, яка складалася із глиняних табличок, була досить важкою. Уявіть, яким важким був би ранець, якби ми жили в той час.

Береста

У Київській Русі як книжку використовували бересту.

Виготовляли бересту із верхньої частини кори берези. Потім її випарювали в окропі, завдяки чому вона ставала гнучкою і м'якою.

Пергамент

Пергамент – це спеціальним чином оброблена шкіра худоби.

Пергамент зберігали рулонами, але з часом почали згинати у декілька разів, і утворювалися своєрідні зошити.

Книжка з паперу

Історія такої книжки вміщує багато світових винаходів. Папір винайшли китайці кілька тисячоліть тому.

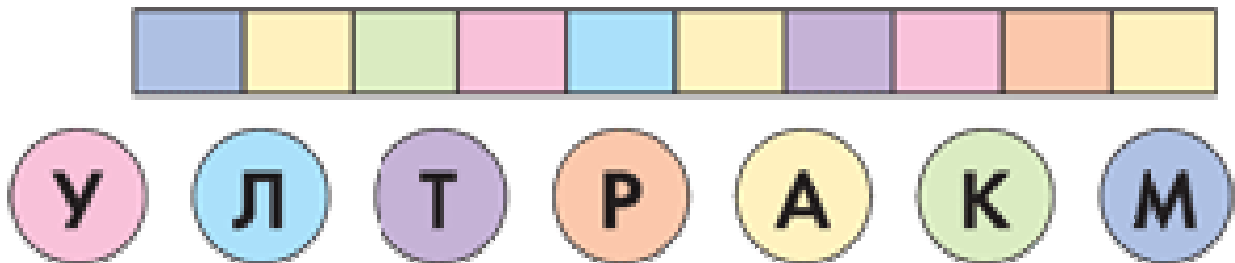
Першою друкованою книгою у світі була «Біблія», яка з'явилася 1455 року. Її надрукував Йоган Гутенберг.

В Україні першим друкарем був Іван Федорович. Його пам'ятник є у Львові.

Як народилася книжка?

Додаток 8

Як народилася книжка?

Додаток 9

Книжка складається з таких елементів:

1 сторінка - _____ (акнидалкбо).

2 сторінка - _____ (*аньлутит).

Книжка має _____ (*аротва).

Автор пише цікавий _____ (*тскет).

У ній гарні _____ (*їцартсюлі).

*Я _____ **КНИЖКИ** (написати слово, яке висловлює ставлення учнів до книжок).*

Як народилася книжка?

Додаток 10

1	11	5	17	10
К	И	И	Н	Т
7	2	20	8	16
И	Н	И	Т	З
4	18	6	19	13
Г	А	Ч	Т	В
15	3	14	12	9
Е	И	С	–	А

Як народилася книжка?

Додаток 11

72

СТОРІНКА – 10

РЯДОК – 6

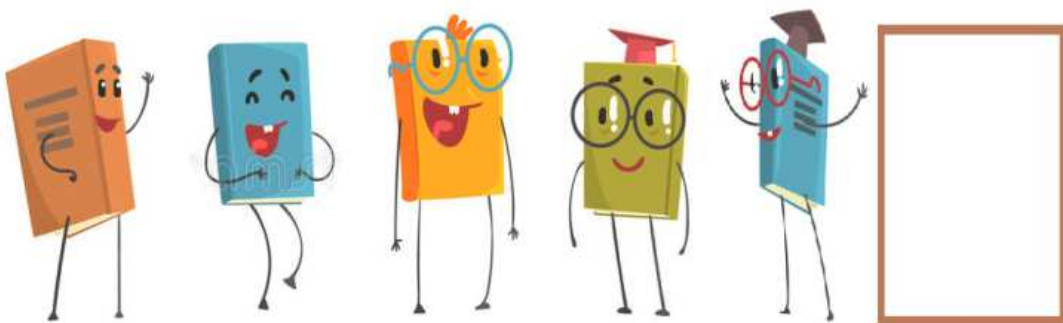
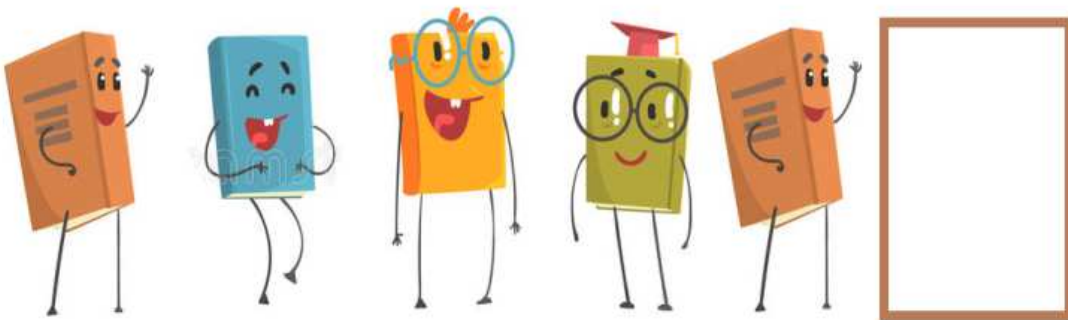
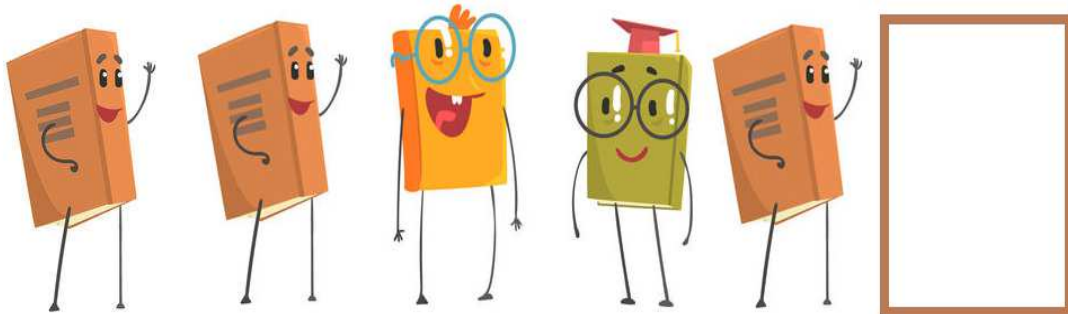
ПОРЯДОК СЛОВА – 3

Як народилася книжка?

Додаток 12

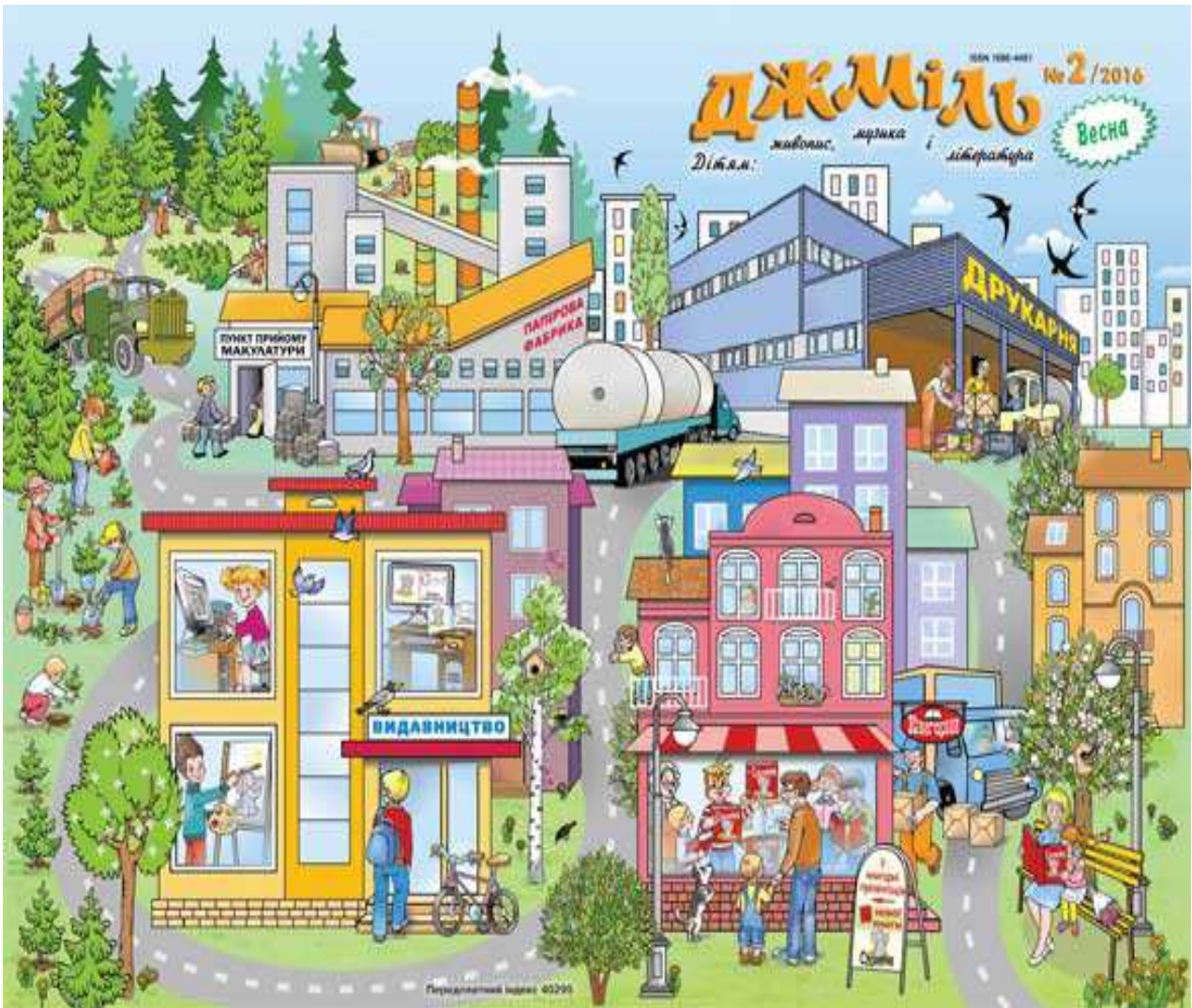

Як народилася книжка?

Додаток 13

74

Як продовжити життя книжки? Для чого потрібна книжкова майстерня/ лікарня?

Додаток 14

Слоненя

Слоненя

75

Слоненя

СЛОНЕНЯ

Слоненя

Слоненя

СЛОНЕНЯ

Як продовжити життя книжки? Для чого потрібна книжкова майстерня/ лікарня?

Додаток 15

I група

Якщо книжка потрапила у воду

1. Швидко поставте моклу книгу (розклавши її виллом) у сухому, теплому приміщенні.
2. Скляні аркуші обережно перегортайте то в один, то в другий бік.

II група

Якщо забруднилися сторінки

1. Слід від пальців чи олівця витирають м'якою гумкою.
2. Сорнильні плями на краще виводити лимонним соком чи лимонною кислотою.

III група

Сторінки зім'ялися

1. Зім'яту сторінку книги кладуть між листами ажурами і прогладжують теплою праскою.
2. Не пересушують сторінки, інакше вони стануть ламкими.

IV група

Сторінки порвалися

1. Надівану сторінку підклеюють так: намазану клеєм смугу сигаркового паперу кладуть (клеєм догори) під надвів, загинають по краях книжкової сторінки, наклеюють на сторінку.

Де живуть книжки? Яка найбільша домівка книг?

Додаток 16

RRRRRRRRRRRRRRRRRRBRRRRRRRRRRRR	
VVVVVVVVVVVVVVVVVVVVVVVVVVVVV	
SSSSSSSSSSSSSSSBSSSSSSSSSS	
333333333333Л3333333333333333	
KKKKKKKKKKKKKKKKKKKKKKKKKKK	
AAAAAAAAAAAAAAAAOAAAAAAAA	
UUUUUUUUUUUUUUUUUUUUUUUUUUUU	
NNNNNNNNNNNNNNNNNNNNNNNNNNNN	
MMMMMMMMMMMMMMMMKMMMM	
SSSACSSSSSSSSSSSSSSSSSSSSSS	

Де живуть книжки? Яка найбільша домівка книг?

Додаток 17

78

	Школа			Друкарня		
		Басейн			Дім	
	Бібліотека			Книгарня		
Кафе						Парк

Де живуть книжки? Яка найбільша домівка книг?

Додаток 18

Першу в Україні бібліотеку заснував київський князь Ярослав Мудрий майже 10 століть тому. Ця бібліотека містилася в Києві, у Софійському соборі. Це була домівка для понад вісімсот книг.

Одна з найбільших бібліотек світу розташована у США, в місті Вашингтон. Вона заснована майже 2 століття тому. Це домівка для сорока мільйонів книжок.

Найбільша бібліотека в Україні – Наукова бібліотека ім. Вернадського. Це домівка для п'ятнадцяти мільйонів книжок.

Де живуть книжки? Яка найбільша домівка книг?

Додаток 19

Незвичні будівлі бібліотек

80

Бібліотека в м. Котбус, Німеччина

Бібліотека ім. Павла Тичини у
Києві, Україна

Бібліотека в Мінську, Білорусь

Де живуть книжки? Яка найбільша домівка книг?

Додаток 20

81

Додаток 21

А

Б

В

Де живуть книжки? Яка найбільша домівка книг?

Додаток 22

82

ПАСПОРТ

Назва книги _____

Автор книги _____

Дата народження _____

Місце народження: видавництво

_____

Де живуть книжки? Яка найбільша домівка книг?

Додаток 23

83

Яка моя улюблена книжка?

Додаток 24

Юні друзі!

Яким буде ваш маршрут, як швидко ви пройдете його, залежить від вас. Знайте, на вашому шляху чекають таємниці і приємні несподіванки. Швидше виконайте завдання й отримайте приз!
Бажаємо успіху!

84

Маршрут квесту №1

кабінет директора

1 клас

Яка моя улюблена книжка?

Додаток 26

86

Яка моя улюблена книжка?

Додаток 27

Найкращий читач

Найкраща читачка